

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

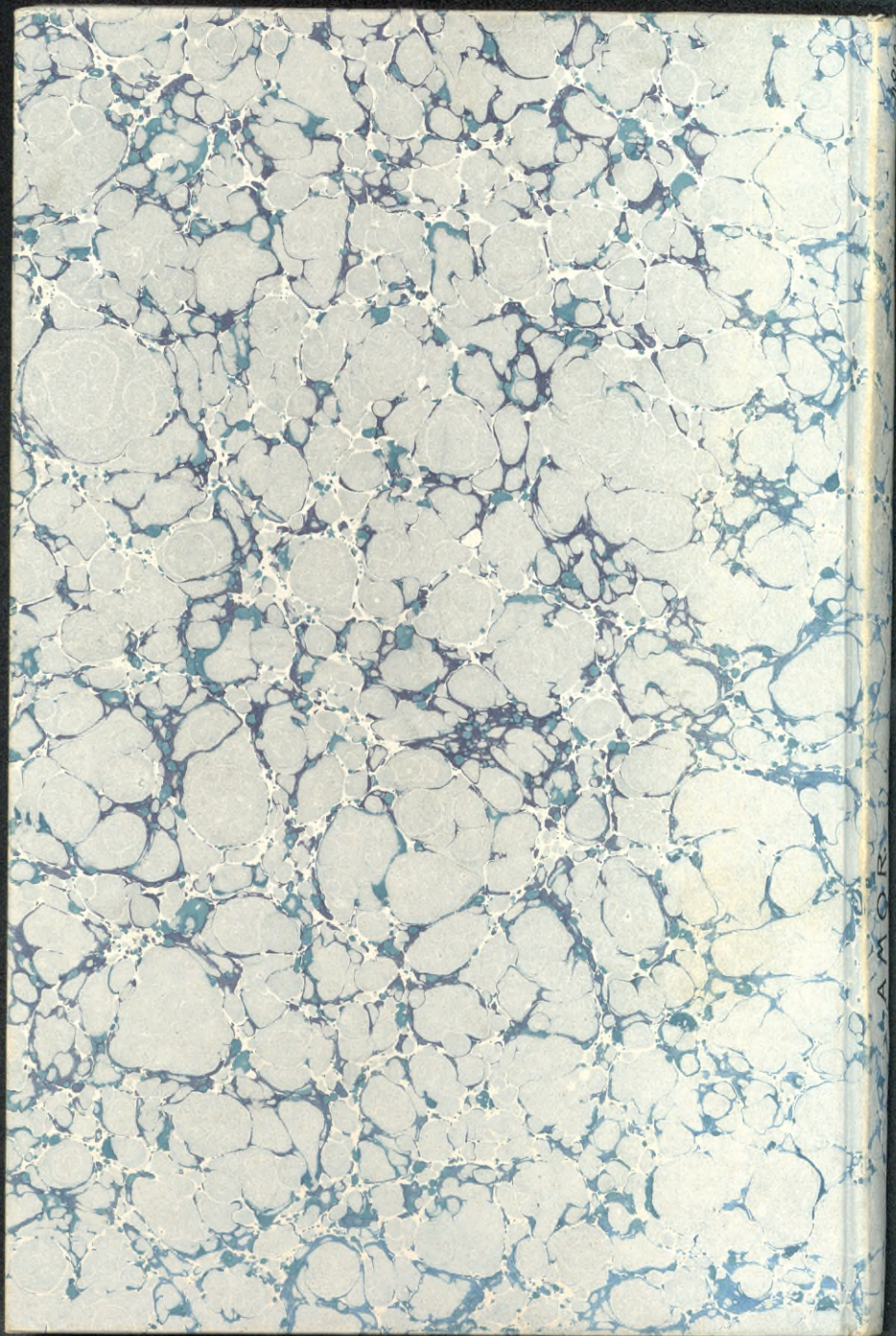
GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

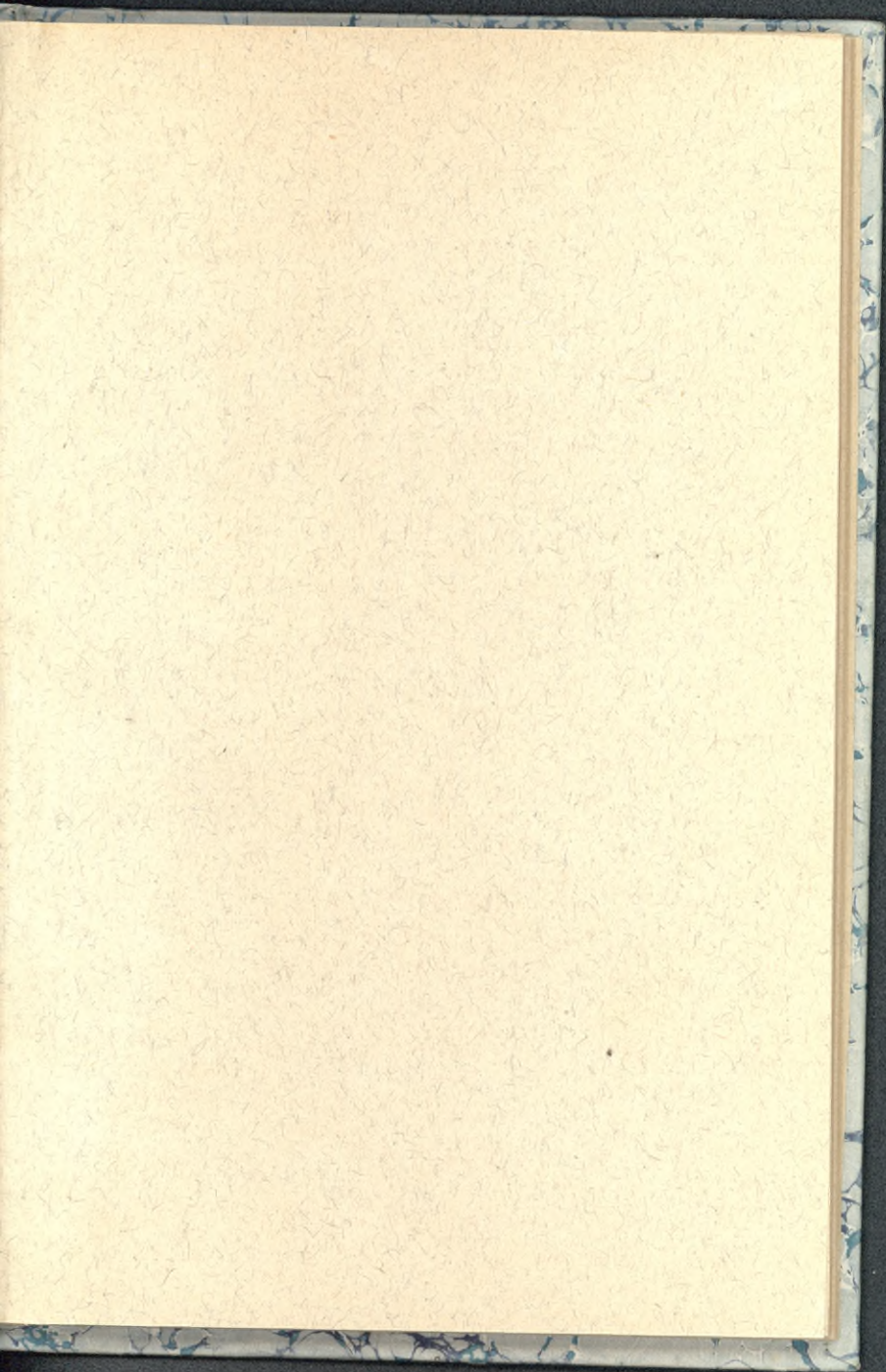
UPPSALA
UNIVERSITET

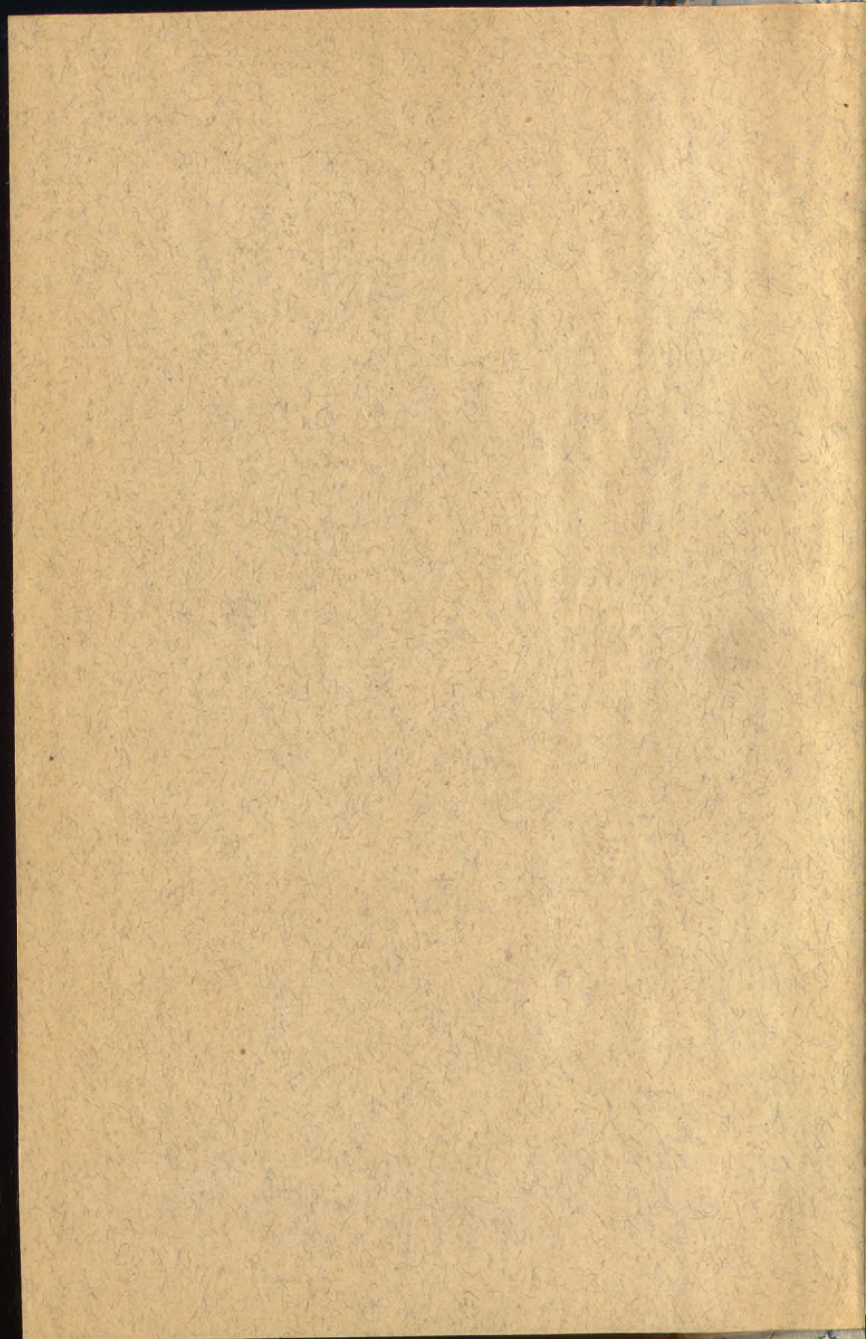

Uppsala Universitets Bibliotek

Sv. avd.

Sv. litt
Litt. Kalendrat

59

AMOR.

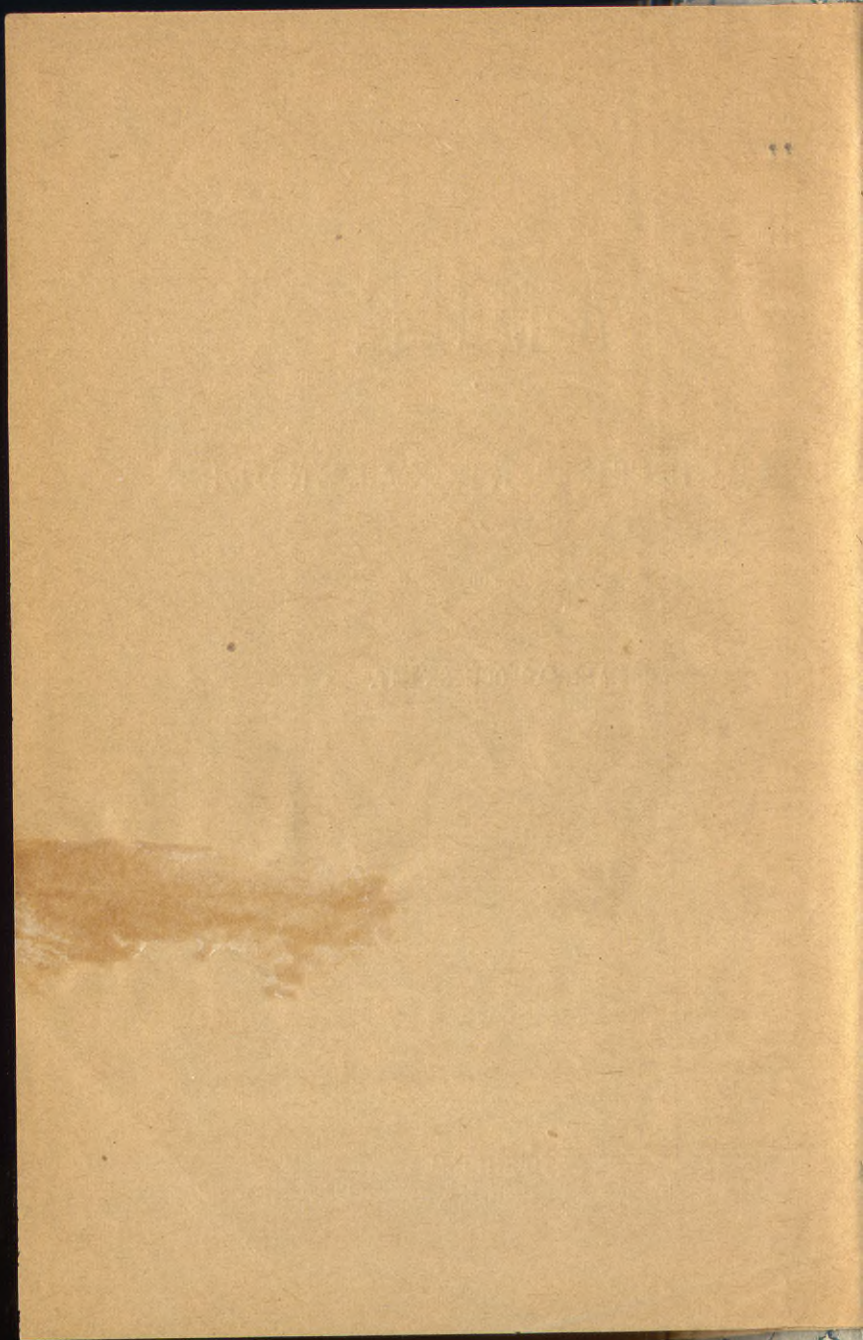
ILLUSTRERAD KALENDER

FÖR

ALLVAR OCH SKÄMT.

STOCKHOLM,
Lund & Anderssons boktryckeri, 1880.

På sommarnöje.

Vännen: "Kära bror — blif icke förskräckt, men bakom denna buske sitter din hustru."

Mannen: "Omöjligt — hon reste i dag på morgonen till sin tant i Waxholm."

Vännen: "Det är hon! Hon har en mörk herre med lockigt hår till sällskap."

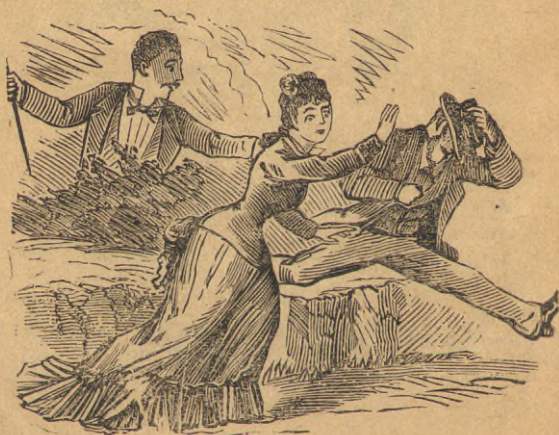
Mannen: "Ah, deraf vet jag, att det är hon!"

Hustrun: "Älskade Alfred — jag tycker mig höra något prassel bland buskarne!"

Älskaren: "Var lugn, min skatt! Det är endast Zephyr, som leker med grenarne."

Hustrun: "Nej, älskade, Zephyr hostar icke. Det är min man!"

Hustrun: (låtsadt) "Hvad vill Ni, min herre? Jag känner Er icke! (med låg röst) Rädda dig, han dräper dig! (till mannen) Robert jag är oskyldig!"

Hustrun: "Store Gud! Han springer i sjön! Min man efter honom! Mätte de nu icke drunkna båda två! Rädda dig, Alfred, eljest räddar han dig!"

Ganska riktigt, nu har min man räddat honom! Det blir en snygg historia! Och gräset här är så vått, att jag icke en gång kan falla i vanmagt utan att helt och hållet förstöra min nya grå sidenklädning!"

Mannen: "Se så, min herre! Jag har räddat Edert lif. Till tack därför skänker jag Eder min hustru."

Älskaren: "Ni har räddat mitt lif, och nu gifver Ni mig henne på köpet! Ah, jag är olycklig!!!"

Det er kun ulige talemaade!

Fråga:

Hvad männ' tro tiden lider?

Svar:

En prosaist.

Jag kan inte så noga säga. Mot aftonqvisten.

En studiosus linguae Græcæ.

Till silfverfotad Thetis, till Okeanos
 Re'n Phoibos länkar spannet; ystra fålarne
 Hans vagn, demantbehjulad, ned mot vestern dra',
 Och Hælios, värmebringarn, slocknar ut och snart
 Uråldrig Nyx' allena öfver jorden rår.

Epicus romanus

Sångmö, nalkas mig du och säg hvad klockan är slagen?
 Re'n mot de vestliga skyarnes krans Latonas och Jovis
 Strålände son sin hjessa har sänkt, och Acherons magter
 Utbreda natten med fart kring jorden och brusande hafvet;
 Tröttad, menskan sänker ned sitt bufvud till hvila.

Lyricus romanus.

Dagens fackla rodande dör i vester;
 Aftonstjernan, kärlekens stjerna, framgår;
 Kransa lyran, töm din pokal och famna
 Glödande tärnan!

Kort är glädjen. Njut den medan goda Gudar
 Ännu lemna styrka och tid att fröjdas;
 Snart är locken grånad och matta ögat
 Stirrar mot grafven.

Poet från Stjernhjelm-perioden.

Skjinande solen sigh gått, att snakkja i hafzmöjjans
 armar;
 Meenar jagh altsåå och troor, thet är serla liidhit
 på dygnet.

Akademisk vältalare.

Mine herrar! Den stund är nu inne, då den jordiska dagen förvandlas till qväll, och en behaglig skymning sveper den mystiska slöjan kring nejden; då dagens liflighet afstadnar och arbetaren får hvila från sin trägna idoghet; då solen, solen säger jag, visserligen slocknar, men också de dödliges trötta ögon sluta sig till för den välgörande sömnen.

Man af gamla skolan.

Kring jordens hela rymd den skumma qvällen bredes,
 Och redan solen gått att lysa annorstädes.
 I hyddan torkar nu den trägne plöjarns svett
 Och vänner samlas nu till skämt af odladt vett.
 Snart hvila mödans barn i halmbetäckta tjällen
 Och milda stjernors glans belyser himlapellen.

Nordisk Kraftgenius.

Gullhåriga springarn,
 Rimfaxe, hastar,
 Att berga solen
 I Gimles salar.
 Ur Helas boning och
 Etterfyldt Nastrand
 Uppstiger natten
 Till menskoätter
 Och Jotunhems barn
 Och de dvärgar från fjell.
 De Svartalfer hånande,
 De Sejdqvinor lede,
 De stigmän blodiga
 Kringsmyga trygga,

Då ögat på Lidskjalf
 Blundar i mörkret,
 Och stockblind Höder,
 Brejdablicks fiende,
 Tronar på jord.

Fosforist.

I gyllne strålars prakt går solens låga
 Mot Hespers famntag i rubineglans
 Och stjernor, nattens argusögon, tåga
 I mörkblå rymden upp till fackeldans.
 Nu får hvart hjerta svar på hvarje fråga,
 Nu fläta känslans blommor sig till krans.
 I stummad andakt ser jag mot det höga
 Och perletårar skälfva i mitt öga.

Nu må du klinga mina känslors brusning;
 Jag simmar i ett haf af salighet.
 Mitt ögas lågor tolka själens tjusning
 Och mina aningars otålighet.
 Emot mitt inre ljus hvad yttre ljusning!
 Nu bort all sjelfklok vishets salighet!
 O, Phosphoros, du gudomens bebådning,
 Försänke du mitt jag i salig skådning!

Praktiska förnuftet.

Bara prat, mitt herrskap! Saken är helt enkelt den,
 att klockan är litet öfver sex. Go' herrar! Kommen och
 låtom oss brygga på en bit!

Poesiens magt.

Det var ett "bolag" af tre lefnadslustiga studenter. De höllo sig tillsammans en våning af två medelstora rum utan kök och tambur. Som det är ett erkänt faktum, att ett hem aldrig kan bli angenämt och treffligt utan en ordnande, qvinlig hand, så hade äfven vårt triumvirat förskaffat sig en husgudinna, en "madam", hvilken af sina herrar kallades deras "malum domesticum necessarium." Hon skulle ha varit en utmärkt god qvinnna, om hon icke hade varit så förskräckligt elak. Det låg en viss hersklystnad i hennes natur och hon iakttog alla möjliga tillfällen att kujonera "bolaget", af hvilket hon uppbar tio kronor i månaden, hvilka af henne betraktades, som ett apanage af hennes undersåtar.

En vacker dag hände sig, att en af "bolagisterne" hade lyckligen genomgått en tentamen. Hvad var då naturligare än att han på gammalt studentmanér ville "se" sina medbolagsmän och några andra kamrater på ett glas?

Att "swycka" hemma blir betydligt billigare än på värdshus, det är säkert. Det skaffades derföre hem värer och glas och man hade en särdeles munter afton. När "malum" kom in för att bädda, stod glädjen redan högt i tak. Hon ansåg det väl rådligt att tiga för tillfället, men på hennes rynkade panna och basiliskblickar skönjdes dock tydligt, att en vulkan sjöd inom den skrumprna ytan

En hvar, som någongång haft ett litet kalas hemma hos sig i sitt anspråkslösa ungarlsqvarter, vet, att lokalen följande morgon tarfvar en grundlig städning. Tobaksaska har lägrat sig på alldeles obehöriga ställen; stolarne stå häller om buller; mattorna, der sådana finnas, äro hoptrasslade; tömda och halftömda glas på bord, kommod, byrå och bokhylla garnera eländet: med ett ord, bostaden företer en högst ruskig och bedröflig anblick. Intet under då, om madamen, som skall ställa allt detta till rätta, känner sig missnöjd öfver att bli tvungen till

slika öfverloppsgerningar, isynnerhet som hennes noggranna kännedom om ungherrarnes kontanta tillgångar qväfver hvarje förhoppning om ett tillfälligt, personelt anslag.

Så ock nu. Våra tre studiosi befunno sig i ett tillstånd mellan sömn och vaka, när "malum" skred in genom dörren med ett fång ved, som hon i upprättstående, eller om möjligt tillbakalutad ställning lät falla på golfvet. Detta skedde för att väcka uppmärksamhet i auditorium, hvilket utom de tre ordinarie inbyggarna innehöll tvenne "kineser" af gästerne från i går.

Gumman skådade sig omkring med en lång bister blick.

"Jo, här ser ut", började hon, och så följde en straffpredikan, sådan endast en argsint studentmadam kan åstadkomma. Men liksom klippan, mot hvilken störtskuren smattrar, står lugn och orörlig och låter den hållas, så lågo ock våra studiosi stilla och tysta.

När gumman dock, än mera retad öfver att ej bli emotsagd, gallskrek: "och händer dä' här en gång till, så går jag och klagar för rektorn!" sprang en af "kineserna" upp och stälde sig i nattdrägt, som han var, i stor teatralisk posityr midt på golfvet, stirrade med hemska ögon på madamen och deklamerade patetiskt ur Bernhard Elis Malmströms "Fosterlandet" med liten förändring:

"Och harpa, se'n du klagat så,
Ej klagade du mer;
Jag skulle dig i spillror slå
Och slunga dig i djupet ner!"

"Malum" blef rädd och flög på dörr'n.

På husförhöret.

Presten: "Hvem har stiftat äktenskapet?"

En piga: "Vår syndiga natur och vårt köttsliga sinne, som till det onda benäget är."

Regementspastorn: "Kan du säga mig, min käre Modig, hvem är din nästa?"

Modig: "Gud bevare pastorn! Det är flygelmannen, nr 100 Fröjd."

Pastorn: "Nej, jag menade ej så, utan å andra sidan, hvarom i allmänhet — — —"

Modig: (afbrytande) "Gud bevare pastorn! Jo, det är nr 98 Tjäder."

Pastorn; (något förargad) "Men du kan väl åtminstone svara på: Hvad är dagligt bröd?"

Modig: Jo, se det vet jag säkert: — Två marker "stump", en norsk sill och två gånger i veckan färskt — — —"

Pastorn: (otåligt) "Du svarar ju alldeles tokigt. Nu vill jag endast fråga dig: Hvarföre säger du: Jag tror?"

Modig: "Det har jag aldrig sagt — men det vet jag, att instruktionen den kan jag!"

På ett husförhör frågade presten en gosse om Gud är allestädes närvarande och fick naturligtvis ett jakande svar, hvarefter följande förhör uppstod:

Presten: "Finnes Gud derborta i skogen?"

Gossen: "Ja."

Presten: "Än i gårdet härutanför?"

Gossen: "Ja, också der."

Presten: "Än härinne i rummet?"

Gossen: "Ja."

Presten: "Nåå, då finnes väl Gud också i din faders potatiskällare?"

Gossen: "Nej."

Presten: "Huru, du sade ju, att han finnes öfverallt?"

Gossen: "Ja, det sade jag."

Presten: "Men då måste han också finnas i din fars potatiskällare?"

Gossen: "Nej, det är omöjligt, ty far har ingen potatiskällare", blef svaret.

Presten: "Nå, min gosse, kan du säga mig: Hvad menas med att svära sig men?"

Gossen: "Då man svär så, att man på något sätt skadar sig."

Presten: "Å-ja, å-ja, visserligen. Nå, till exempel?"

Gossen: "Till exempel, om man svär så att munnen går ur led."

Presten: "Säg mig nu, min gosse, hvad är ett under?"

Gossen: "Det vet jag icke."

Presten: "Nå, om till exempel, solen började skina midt i natten, hvad skulle du tro att det vore?"

Gossen: "Att det var månen."

Presten: (otåligt) "Ah, prat, om man försäkrade dig, att det vore solen, hvad skulle du då säga?"

Gossen: "Att det vore lögn."

Presten: (förargad) "Men om jag, din prest, som aldrig ljuger, dock försäkrade dig, att det verkligen vore solen, hvad skulle du svara derpå?"

Gossen: "Att — att — nej, jag törs icke."

Presten: (nyfiken) "Jo, säg du det bara, jag vill gärna höra din mening."

Gossen: "Att I blifvit galen — rent galen, herr pastor."

Tvetydigt beröm.

Målaren: (föfnöjd) "Jag ser att ni gråter, min fru, jag antager alltså, att jag lyckats uti mitt försök att måla ett porträtt af Eder salig man. Det är minnet af honom som —"

Frun: "Nej, jag gråter öfver att han så har förändrat sig, att jag icke igenkänner honom."

På Nybroviken.

Rätt så, lilla fröken! Gamle Petter Stormkan nog behöfva sig ett varmt famntag i den här vinterkylan.

Kort och godt.

Samma sak. En sockenskräddares son blef sin fars efterträdare i yrket. Fadern hade varit en af gamla skolans "mästare", som med verkstad och biträden, en rad af halfstora pojkar, vandra från by till by inom området för sin verksamhet. Sonen hade deremot "lärt i staden" och var nu "skrå-gesäll". Ortens förnämste personligheter: prest, klockare, skolmästare, länsman m. fl. kunde nu få sydt hemma i socknen och den nye "mäster snejder" blef berömd och anlitad af hög och låg. Med framgången växte modet hos vår man och han blef snart den finaste sprätten i hela socknen. Han beslöt blifva en "sjelfständig" man och bland andra egendomligheter, som han tyckte hörde dit, näml. till sjelfständigheten, var äfven det, att han aldrig gick till den lilla sockenkyrkan. Presten ville gerna anlita "herr skräddarens" skickliga nål, men harmades å sin sida att icke se honom bland sina "kristliga åhörare", och tog sig frihet att "å dragande kall och embetets vägnar" kalla mäster till sig. Efter några föregående preludier hostade kyrkans fader och kom så fram med: "Hvarför går herrn icke i Guds hus?" Skräddaren ursäktade sig i början med hvarjehanda sken-skäl. "Sjålasörjaren" var emellertid icke nöjd med detta utan fortfor: "der måste finnas något särskildt skäl, som herrn icke vill fram med." Då beslöt skräddaren att icke vara "skräddare" inför presten utan upplifva sin föresatta sjelfständighet. Han reste sig och sade, med harmen målad i sitt ansigte: jag vill icke ligga der på knä, den ena söndagen efter den andra, ibland hvarjehanda slags folk och säga: "jag fattig syndig människa". — "Åh", sade prestfar, "är det så, då går det ju ganska väl an, att herrn säger något annat i stället. Då "folket" säger: "jag fattig syndig människa", så kan herrn t. ex. säga: "jag högfärdige skräddare" — inför Gud blir det i alla fall samma sak."

Den närmaste orsaken. Två personer träffades en söckendag, under det man ringde med kyrkklockan. "Men hvarför ringer det då egentligen nu?" frågade den ene; svar: "den närmaste orsaken är väl den, att en person drar i repet."

En länsman och en nämndeman skulle företaga en syneförrättning. Länsmannen, som kom först till förrättningsstället, blef strax vid dåligt humör, emedan nämndemannen ej passat på i bestämd tid. Denne anlände dock snart derefter och kom mycket lugnt med en blossande pipa i munnen. "Nå, det var då väl, att ni äntligen kom, min käre nämndeman", utbrast länsmannen och drog långsamt upp sin klocka ur fickan samt tillade i myndig ton: "Jag undrar hvem af oss det är, som bör vänta på den andre?" — "Naturligtvis den som kommer först", svarade nämndemannen med orubbligt lugn.

Hur man lefver billigt. För kort tid sedan inträdde en väl klädd ung man i lång öfverrock på en restauration i Genève. Han bestälde middag, och då han med god aptit förtärt sin måltid, ville han aflägsna sig utan att betala.

Värden fäste nu hans uppmärksamhet på, att det var sed och bruk att betala hvad man bestält. Gästen förklarade emellertid, att han ej hade några penningar på sig. Då man som pant för betalningen ville behålla hans hatt, motsatte han sig detta på det bestämdaste, i det han samtidigt gaf anvisning på sina benkläder. Han gick in i ett sidorum och drog af benkläderna, hvilka han lemnade värden. Skyddad af sina höga stöflar och sin långa öfverrock emot näsvisa blickar, begaf han sig derpå i temligen kallt väder på väg till Soleuse. Han tog der in på värdshuset, bestälde ett rum och supé, och sedan han ätit med förträfflig aptit, gick han till hvila.

Innan han lade sig, hoprullade han sina kläder i ett bylte och lemnade det åt vaktmästaren till borstning.

Följande morgon får han sina kläder tillbaka.

"Hvar äro mina benkläder?" frågar han förargad.

Vaktmästaren förklarar, att han ej sett dem. Nu uppstår en högljudd ordstrid; värden kommer till och frågar om orsaken.

"Mina benkläder, mina benkläder, hvar har ni gjort af mina benkläder?"

Värden, som fruktar för sitt rykte, skyndar att komplettera sin gästs kostym.

"Och min börs?" säger gästen, i det han förgäfves söker i fickorna på sina benkläder. Slutligen lyckas det att äfven i detta hänseende ställa honom till freds.

Huru mycket han förtjenade, nämner historien icke. Men vet blott, att värden följde honom till dörren och bad:

"Min bästa herre, gör mig den tjensten att ej om-tala den här ledsamma historien för någon.

Laga skäl. Någon sökte försvara ett skådespel och dess dåliga framgång på scenen genom att säga: "Det uthvisslades inte." — "Visserligen", svarade en annan, "det medger jag; men ingen kan hvissla och gäspa på samma gång."

Fördelen af lång näsa. "Jag kan aldrig dö", försäkrade någon med mycket öfverhängande nasus, "ty när jag ger upp min anda, så går den in igen genom näsan."

Missförstånd. "Kan jag här få medel mot tandvärk?" frågade en dräng från landet, i detsamma han inträdde i apoteket. — "Ja, det låter sig nog göra. Lukta på denna flaska!" svarade apotekaren och stack

under drängens näsa en flaska, fylld med stinkspiritus. Salmiakken var så stark, att karlen var mycket nära att ramla ned på golvet. — "Hjelpste det?" frågade apotekaren. — "Det vet jag inte, för det är inte jag, som har tandvärk", svarade drängen, betydligt knäsvag.

Menniskokroppens förmåga af utvidgning och sammandragning är förvånansvärd. När åtta män sitta i en omnibus, kunna de utan svårighet bereda ytterligare plats för en ung flicka; men fem unge män kunna ledigt fylla alla platserna, i fall en gammal fru kommer och vill åka med.

Lättrörd examinand. *Professorn:* "När nu vid äkta makars skilsmessa minderåriga barn finnas, hvart taga de vägen?"

Examinanden: (i upprörd ton) "Ja, Herre Gud, de arma beklagansvärda barnen, hvad skall väl blifva af dem?"

Det enklaste medlet. *Kunden:* "De sista cigarrerna, jag köpte af eder, duga ej; ju längre ned jag kommer i lådan, ju sämre blifva de."

Cigarrhandl.: "Ni är också så svår att göra till pass; alltid finner ni något att klandra. Vänd bara upp och ned på lådan och begynn ifrån botten, så blifva ju cigarrerna allt bättre."

Synlig orsak. *Herrn:* "Hvad är din far, min gosse?"

Gossen: "Vagumakare."

Herrn: "Jag kan tro det, eftersom du är så hjulbent."

"När bygdes Rom?" frågade en skollärare en litten gosse vid inträdesexamen. — "På natten", var svaret. — "Men, min gosse, hvarför säger du på natten?" — "Jo, för alla människor säga ju: Rom bygdes inte på en dag."

Madam Pettersson blef rysligt uppskrämd en dag, när Anderssons Kalle kom in och talade om, att hennes Emil blifvit öfverkörd på storbron af en parvagn, lastad med salt. Men Kalle grinade blott och tröstade henne slutligen med, att Emil satt i en båt under bron och metade, när vagnen gick öfver honom. Madam Pettersson kan sedan dess aldrig tåla Anderssons Kalle.

Fröken: "Jag önskar eder lycka och välsignelse under det nya året, med ett ord allt, som jag önskar mig själf!"

Herrn: "Ursäkta mig, jag behöfver icke någon fästman!"

Den försmådde.

Han älskade henne med värme,
 Hon var i hans paradiset
 Den skönaste Eva — den arme!
 Hon var dock så kall som is.

För henne i eld och lågor
 Han stod — det båtade ej,
 På alla hans hjertas frågor
 Hon gaf blott ett bleklagdt "nej".

"Och vill du min sol icke vara,
 Min lefnads lycka, mitt stöd,
 Utat rast eller ro skall jag fara
 Kring riken och land till min död."

Så svor han i midnattsstunden;
 Hon log blott föraktligt och kallt.
 Nu är vid en annan hon bunden
 Med hjerta och tro och med allt.

Sin ed han ej glömde — det brusar —
 Ifrån hydda och slott kan man se,
 Huru hän öfver fälten han rusar
 — *han blef lok'motieförare.*

Också en Lucidor.

(Teckning från pojktiden.)

För en tio år sedan var den unge H. anställd som elev å ett af apoteken i Stockholm; endast fjorton år gammal och i besittning af ett glädtigt sinnelag, fann han föga nöje i den enformiga marschen mellan diskarne, utan glömde både pulver och piller för att i stället, på poj-kars vanliga manér, drifva spektakel med kunderna och tillställa allehanda upptåg. Pharmocopæa Sveciaca måste alltid ta' reträtten i någon aflägsen plåsterlåda för att ersättas af rövvarhistorier och romaner, som H. visste att förskaffa sig från biblioteket; snart ledsnade han dock dervid och för att erhålla ombyte började han studera dikter och poesi, men pharmocopæ'n fick behålla sin gamla plats. Början gjordes med v. Braun, som sedan måste lemna plats för Tegnér, Stagnelius m. fl. och genom dessa erhöill han en viss förkärlek för poesien. Han försökte också sjelf att ibland skriva vers, som dock alltid blef i högsta grad befängd, men hvarken örfilar af förmän eller åtlöje från kamraterne kunde afhålla honom från att fortsätta sitt otacksamma arbete i rimmets smedja, ty i inbillningen tyckte han sig redan hafva hunnit ett godt stycke på parnassen.

Hans principal, apotekaren W., en mycket sträng man, som visste att hålla ynglingen i tukt, spelade alltid under namnet "Pjesen", hufvudrollen i hans poetiska utgjtelser; denne kom också till sist underfund med

huru nära han var att blifva — odödliggjord genom sin elev, hvarför han blef på det högsta förtörnad samt tilldelade H. såsom auktorsarfvode ett par rätt dugtiga bastonader, men alltsammans utan önskad resultat, ty H. förblef ohjelpelig; när han ej fann tillfälle att skriva om dagarne, tog han nätterna till hjälp, och vid nattlampan satt han ofta ända till morgnarne för att genom ett nytt opus hämnas någon aftonen förut liden oförrätt. Slutligen gjorde dock ett par blåa ögon ett litet afbrott i syftningen af hans forna författareverksamhet och deras egarrinna blef nu i W:s ställe idealet i hans sånger; satiren mot den senare förvandlades i kärlek till den förra.

En natt satt den fjortonårige älskaren som vanligt vid recepturen och besjög sin Amalia; han hade lyckats af henne, som skänk dagen förut erhålla en liten ring. Denna hade han också stolt placerat på sitt venstra lillfinger och ville derföre denna natt i en glödande dikt utgjuta sin utomordentliga tacksamhet.

Första versen af det storartade poemet var redan färdig och, gestikulerande med armarne, under det han förnöjdt smålog, uppläste han väl femtio gånger för sig sjelf följande:

För dig, du oskuldsfulla blonda tärna,
 Som trivves bäst i glädjens ljusa vår,
 För dig, du blygsamhetens milda stjerna,
 Som på min lyckas himlafäste står,
 För dig, du fagra drottning af behagen,
 Som lik en engel, ren och älskvärd, ju
 Mig föresväfvar natt såväl som dagen,
 För dig, för dig, jag lyran fattar nu.

Ändtligen föresatte han sig att ta ihop med den andra versen, och efter en stunds betänkande började han:

Vid recepturen, lyst af månans silfver
 Och lampans matta låga, sitter jag,
 men här stoppade det, ty fåfängt bråkade han sin hjerna,
 för att finna ett rim till silfver, och troligtvis hade han
 suttit qvar på samma ställe till morgondagen, om ej ett
 häftigt ringande på apoteksklockan plötsligen väckt honom
 ur hans djupsinniga funderingar. Mumlande för sig

sjejf, lunkade han ut till portluckan och ämnade just framtälla den vanliga frågan: "Hvad skall det vara?" då å en bekant stämma inföll:

"Är det du?"

"Ja, visst är det jag", genmälde H.

Härvid stack han hufvudet ut genom luckan och, betraktande nattvandrarern, utbrast han:

"Kors, hvad ser jag, är du ute, S. och springer så här sennt, hvad vill du ha' för en dans?"

"Öppna!" blef svaret.

"Det är omöjligt! apotekaren tar upp nyckeln om qvällarne för att inte provisorerne ska' kunna vara ute efteter klockan 10."

"Pjesen" är sig lik", sade S. förtretad, "hur ska' jag kunna komma in? Ser du, orsaken hvarföre jag har kommit hit är den, att vi böra repetera dialogen, som vi i båda skola spela i ditt skådespel "Pjesen" eller disciplins hämnd", ty det är ju så liten tid kvar till söndagen, då den skall uppföras, och hur skall den kunna gå, när vi aldrig få någon ledighet till repetitioner om dagarne."

S. var nemligen också elev å ett annat apotek; hann hade en ovanlig fallenhet för teatern och har nu äfven beträdd denna bana, på hvilken han säkert gör stora framsteg.

"Ja, du har rätt", svarade H., men hur i all verlden skall jag kunna släppa in dig".

"Det fins ju en ingång till uppe i gränden?"

"Ja, genom magasinet."

"Öppna den då, dörrn är ju bara reglad innanför."

"Men, innan man kommer dit in, så fins det en dörr åt gården, som är stängd."

"Så befängdt! Men från magasinet leder ju en trappa?"

"Ja, upp till gräsvinden."

"Nå?"

"Och derifrån går en trappa upp till en vind ofvanpå."

"Kan du komma in i magasinet den vägen?"

"Ja, det är sant, den vinden är i förening med hö-

skull'n och under höskull'n är stallet, hvars dörr står öppen."

"Kors, så präktigt! Ser du att ingenting är omöjligt; öppna nu fort!"

Och hastigt som pilen ilade H. öfver gården för att, midt i natten, öppna den nyupptäckta ingången för S.

Snart hade de begge vännerna banat sig väg ner i apoteket, ifrån vind till vind, mellan packlådor och fastager och nu börjades repetitionen.

En halftimma senare led dialogen mot sitt slut och S. skulle just sticka ihjäl H. med en plåsterspade, då i detsamma dörren öppnades och en skepnad, klädd i nattrock, med en käpp i handen inträdde. Våra skådespelare blefvo nästan mållösa af förskräckelse vid denna uppenbarelse, men H. repade sig dock först, ehuru skälfvande i hela kroppen, då han på spöket igenkände sin principals välbekanta polisonger.

"Hvad gör ni här så sent på natten, era tjufpojkar, och hur har den der kommit in?" ljöd W:s dundrande stämma, i det han höjde käppen i vädret.

Nu tvingades vår hjälte till bekännelse och följden deraf blef, att S. med några käpprapp öfver ryggtafian måste bege sig ut samma väg, som han kommit in, dock efter att först hafva lagt ifrån sig plåsterspaden. H. hade, darrande af rädsla, dragit sig tillbaka i ett hörn, men här mötte honom W:s gnistrande ögon.

"Jaså, din galgfogel", röt W., "är det så'na tillställningar du har om nätterna; här har du N:o 1 för "Pjesen", och här — — —"

Jemrande sig förde H. handen till kindbenet, men vid denna rörelse blef Amalias ring synlig på hans finger i månskenet, som upplyste rummet.

"Hva' — hvad för slag" stammade W. förvånad, "bär du min dotters ring, din kanalje?"

"Ack, gode herr apotekare, jag har fått den af Amalia, jag älskar henne!" suckade H. och ämnade just falla på knä samt uppriktigt bekänna sin kärlek, då W. fattade honom i kragen, samt tvingade den olycklige poeten att lägga upp sig på disken för att af det spanska röret erhålla vederbörlig aga.

"Jag skall minsann ge dig för att älska Amalia!" ropade W.

"Har då ödet bestämt, att jag skall krossas mellan bränningarne på detta stormiga haf!" deklamerade H., med det mest tragiska utseende, hvarefter han beredde sig att på disken mottaga sitt grymma straff, som han också utstod med ett beundransvärdt tålamod.

Detta nederlag ansåg H. vara det skymfligaste, han kunnat lida; han tyckte redan sitt odödliga namn som författare förloradt, ja, alla hans luftslott hade ramlat, hvarföre han, sedan W. aflägsnat sig, svor en dyr ed för sig sjelf att aldrig mer hvarken blifva kär eller skriva vers, men det oaktadt har sedan dess detta löfte många gånger brutits af

Författaren.

Skrattpill.er.

Också ett misstag.

Professor K:s fru, ung, vacker och yr, kom en dag inspringande i hans studerkammare, der han vanligen gaf privatissime lektioner, från hvilka han emellanåt plågade på en kort stund aflägsna sig, men nu satt fördjupad i matematiska beräkningar. Hon stälde sig bakom hans stol, böjde tillbaka hans hufvud och gaf honom en eldig kyss. Förargad att bli störd i sina kalkyler, förebrådde han henne hennes förflugenhet och påstod att hennes uppförande till och med icke var anständigt. "Ack, förlåt mig bara denna gången, min söta gubbe", svarade frun smeksamt. "Jag visste sannerligen icke, att det var du."

Dumma barn.

På ett husförhör började prostén med ett tal om edens betydelse och frågade barnen, om de visste, att det finnes flere slags ed. Då frågan blifvit med "ja" be-

svarad, yttrade prosten: "Så nämna några!" — "Vittnes-ed." — "Mycket riktigt!" — "Värjemålsed." — "Aldeles rätt! Men finnes det icke ännu flere?" Allmän tystnad. — "Till exempel jag eder prost, och pastor P. här: vi ha också svurit en ed. Hvad kan det vara för en ed?" — "Mened!" ropade med mycken liflighet hela barnskaran.

Idel misstag.

Vid en beväring smönstring inträffade, att, då en stor och välfödd yngling uppropades och framträdde, mönsterherrn frågade honom: "Är du mätt?" — "Ja gu' har jag fått lite' i mig, innan jag gick hit", svarade ynglingen, strykande sig på magen. — "Åh nej", fortfor mönsterherrn, småskrattande åt detta misstag. "jag menar, om du är målad." — "Nej, det må jag väl i alla dar inte vara", sade ynglingen, strykande med båda händerna utför de röda kinderna.

På apoteket.

En gammal bondgumma inkom nyligen på ett apotek, och rådfrågade sig om sättet att bli af med loppor. Apotekaren svarade, att medel deremot fans att tillgå på stället. "Huru dyrt är det?" frågade gumman. "Ja, det beror på mängden", erhöles till svar. "Hvad kostar det då t. ex. att bli utaf med 1,000?" "För tolf öre är nog till att döda 1,000", svarade apotekaren. Sedan gumman en stund räknat på fingrarna, begärde hon för 1 krona 24 öre.

En qvicktänkt skjutspojke.

En ung sprätt färdades nyligen landsvägen fram på en s. k. rapphöna. Då han fann tiden något lång och dessutom tyckte, att skjutspojken ej egnade honom tillbörlig aktning, beslöt han att en stund göra sig lustig på sia körsvens bekostnad och tilltalade honom derfor sålunda: "Hör, säg mig du, vet du hvem du kör för?" — "Ja' kör för husbond min." Vår unge sprätt, hvil-

ken af detta svar blef en smula flat, teg och beslöt att icke vidare fresta skjutsbonden i hans logik; men denne, som här af fattat bättre kurage, pekade på den resande herrns lorgnett och frågade med illparig min: "Hva' ser han för sla' genom den der glasbiten?" — "Jo, vet du", röt den resande tillbaka, "jag ser ett stort nöt." — "Ja så, jag kunde fälle tro ja', att de' va' spej'laglas", genmälte pojken helt lugnt. Nu var den resandes hopp om något nöje på skjutspojken bekostnad fullkomligt tillintetgjordt.

Deri ligger det.

Nils sotare kom till prostgården och fejade skorstenen. Då han var färdig med sitt arbete, frågade prosten huru mycket han skulle hafva för detsamma.

"Trettio öre", svarade Nils.

"Nej, det är för mycket", menade prosten.

"Ja, men prostfar vet väl, att vi svartrockar gerna vilja förtjena våra pengar lätt."

Hvarför icke?

Pastorn: "Men, käre Petter, hur kan du låta grisarne komma in i stugan?" — Petter: "Hur sa' pastorn? Nög ha de' fälle så bra härinne, som en gris kan begära?"

Blef han tröstad måntro?

En lärare hade alltid för vana att bruka ordet "vi", när han talade till sina lärjungar. En gång höll han på följande sätt en straffpredikan för en ouppmärksam discipel: "Vi ge icke akt på det som säges, vi äro tröga, vi göra dumma streck; det blir ingenting af oss." — "Nåväl", svarade den likgiltige lärjungen, "så få vi väl trösta hvarandra."

Han fann sig.

"Man borde kalla dig för Ekpojke, tills du hinner bli man", sade en Lejonhufvud till en vid namn Ekman,

som ännu var helt ung. "Och du bör kallas Lejonsvans, tills du får hufvud", svarade denne.

Förtänksamt.

En mycket närstynt man, lade sig alltid till sängs med glasögonen på, för att kunna känna igen de personer, han såg i drömmen.

Regementsombytet.

"Är Ni herre här i huset?"

"Ja, till Er tjänst; min hustru dog för en månad sedan."

Gift och motgift.

En själfmördare efterlemnade följande förklaring: "Lifvet är ett gift för själen; jag har använt motgift och hoppas, att det snart skall göra tillbörlig verkan."

Också ett bevis.

Vid en rättegång uppmanades en man att skaffa bevis om, att han var gift. Han visade på ett stort sår i sitt hufvud. Detta bevis ansågs tillfyllest.

Stadslif.

En liten flicka, som skulle få sig en liten risbastu, slet sig lös från mamma och sprang till fönstret, knackade på rutan och ropade: "Polis, polis!"

Den bästa salvan.

Den bästa läppsalva är en kyss; medlet bör dock brukas med stor försigtighet, emedan det lätt kan orsaka hjertsjukdom.

Konstnärens första kärlek.

Berättelse

af

Alphonse Esquiros.

I.

År 1825 kom en ung målare, vid namn Dick, till Paris, i afsigt att der göra sin lycka. Han var ifrån Tyska Schweitz. Emanuel Dick hade likväl ännu ett annat föremål för sina tankar och känslor än äran, det högsta och ädlaste på jorden, det andra efter henne: kärleken. Han hade i sällskapslivet sett mamsell Léontine Gray, brorsdotter åt en utländsk bankir, en verklig skönhet, som här tillbragte alla vintrar och då bodde på gatan Mont-Blanc; sedan ett års tid kunde han ej mera slita sig från henne; han älskade henne i hemlighet och inneslöt sig sjelf i ensligheten-likasom sin kärlek. En dag mötte han likväl en vän, som hade vunnit inträde i stora världen, och som nu lofvade att äfven införa honom dit. Denne vän underlät icke att i samtalet inblanda Emanuel Dicks namn och annonsera honom såsom en målare, hvilken berättigade till stora förhoppningar. Men om mamsell Léontine Gray yttrade en utomordentlig beundran för de stora mästarne, røjde hon deremot hela en fêterad skönhets högförnäma förakt för de obekanta och för författare af andra ordningen, hvilka hon affekterade att skära alla öfver en kam under namnet "rapins". Hon förberedde sig således i flere dagar på den effekt Emanuel Dick skulle åstadkomma. I hennes unga och exalterade inbillning antog artisten en vild uppsyn, rullande ögon, ett tofvigt hår, en teatralisk hållning, en fantastisk dräkt, en full och allt öfverljudande röst, för hvilken alla andra förstummades, liksom flodernas sorl för havets brusande. Lord Byron sjelf skulle, bredvid detta ideal, endast varit en blyg skolgosse.

I stället för denne Emanuel Dick, som hon drömt sig, såg hon nu en ung man inträda i salongen med blondt hår, en mild och blygsam hållning, hälsande helt tyst, och sedan han råkat trampa en dam på tårna, ställande sig litet tafatt bakom en fåtölj, mot hvilken han lutade sig, litet förvirrad och med en lätt rodnad på kinden. Hans väsen var angenämt, men alldeles icke ljungande och förkrossande; hans öga, som icke sköt några blixtar, var fuktadt af en viss vek tränad, som icke i storm eröfrar, men väl småningom och förstulet insmyger sig i hjertat.

Mamsell Léontine Gray kunde knapt, återkomma från sin öfverraskning; detta artistens uppträdande ingaf henne mycket mistroende till hans talang; hon hviskade namnet Emanuel Dick till flere personer hvilka, ehuru stora konstvänner, likväl försäkrade, att de aldrig hört det nämnas.

Åsynen af mamsell Gray i hela glansen af hennes skönhet med rosor på kinden och rosor i buketten, perlor på håret och bländande diamanter på den ännu mera bländande halsen, bidrog icke litet att öka artistens förvirring.

Nyfiken att likväl få afgjort med sig sjelf, hvad mening hon skulle fatta om den unge konstnären, fann hon emellertid snart utväg att draga honom in i ett samtal, hvarunder hans enkla, blygsamma och anspråkslösa ton, hans darrande stämma, hans nedslagna och rädda blick icke särdeles bidrogo att retablera hans anseende, ty då hans vän vid soiréens slut frågade henne: "Nå, hur finner ni Emanuel?" svarade hon med en liten, icke särdeles lofvande, dragning på munnen: "Åh jo, inte så illa."

Tålmodet är framgångens dotter; Dick återkom en gång i veckan till samma ställe; han inlade härvid så mycken känslfullhet och så mycken melankoli i hvarje min och åtbörd, någonting så djupt frågande i sina blickar, i ljudet af sin röst, i sjelfva sin uttrycksfulla tystnad, att den stolta skönheten nästan mot sin vilja, kände sig häraf litet dragen till honom; men vi måste med ledsnad tillägga, att den känsla, han ingaf Léontine Gray,

likväl alldeles icke upphöjde honom som artist i hennes opinion. Ingen är profet i sitt fädernesland, heter det, men det händer också stundom, att man icke är det inför sin älskarinna.

Den framtid, hvarom den obemärkte målaren stundom talade med Léontine, förekom henne som en dunstbild. Fruntimren lefva helt och hållet i ögonblicket; morgondagen, detta den åsidosatte artistens stora förhoppningsankar, existerar ej för dem, ty morgondagen är för dem en dag till, är ännu en vissnad ros i kransen af deras vår, ännu ett steg mot grafven, och, hvad som är än värre: mot ålderdomen.

Under alla andra synpunkter värderade Léontine Emanuel Dick och kände sig till och med benägen att älska honom. Om den unge målaren, emot hennes förhoppningar, en gång vann någon ryktbarhet, om äran en gång satte sin krona på denna vackra panna, skulle hon, efter hvad hon försäkrade honom, icke tveka att räcka honom sin hand. Denna öfverenskommelse hade träffats mellan de båda älskande med blickar och halfva ord, men som de båda ganska väl förstått.

Dick hade känt mamsell Gray i tvenne år, men man kan nästan säga, att han älskat henne långt förut. För att förtjena detta i henne återfunna ideals ynnest, öfverlemnade sig Dick helt och hållet åt studiet af sin koast med hela hänförelsen hos desse forndne riddare, som hufvudstupa störtade sig i farorna, för att en dag kunna inför sina damers fot nedlägga ett segerkrönt och fläckfritt svärd.

Hon älskade äran och han beslöt derföre, af kärlek till henne, att förvärfva ära. Hvilken sällbet förespådde han sig icke den dag, då han skulle kunna dela sitt rykte med henne! Under tiden förde han, såsom de fleste konstnärer, ett obemärkt lif, fullt af arbete och försakelser.

Må läsaren för öfrigt icke föreställa sig vår Emanuel Dick såsom en af dessa artister med oren halsduk, framtittande armbågar och oborstade stöflar; tvärtom var hans hemliga elände gömdt under hela lyxens och vällefadens yta. Intagen af de högsta begrepp om sin koast, tålig, oförtruten, afbidande framtiden med orubb-

lig tro, satte han ett stålklädt bröst emot afundens och motgångens anfall. Han målade för nästa exposition tre stora taflor, för hvilka hans vänner lofvade honom en obestridd framgång; med denna utsigt för sina tankar och kärleken till Léontine i hjertat, fann han rosor öfverallt bland törnet.

I lifvet gifvas likväl vissa olycksdagar, dagar, då hvarje fruntimmer man möter är fult, då hvarje vagn, som far förbi på gatan, stänker en full med smuts, då alla de, man söker, äro borta, då alla företag slå felt, då man sticker sönder fingrarne på hvarje blomma, man vill plocka, hvarje käpp, man tar upp från marken, är en huggorm och hvarje brödbit, man för till sina läppar, är en sten. För Dick var det nu en sådan dag.

Af de tre taflor han sändt till expositionen, blef den ena sönderstött på vägen af druckne bärare; den andra blef af juryn förklarad såsom en ung mans tilltagsna försök och den tredje, som var den obetydligaste af alla tre, antogs, men man hängde henne mellan tvänne sudderier, liksom Frälsaren mellan de båda röfvarena, på en plats med ofördelaktig dager, der ingen fick det infallet att söka henne.

Alla den unge artistens förhoppningar gingo upp i rök: hans cahier med teckningar, som han lemnat till en köpman, blef bortstulen och han fann på expositionen sina utkast härmade och bortskämda af sina vänner; det ringa understöd, han erhållit hemifrån, upphörde med ens och giriga kreditorer kastade sig öfver honom såsom deras rättmätiga byte.

En morgon erhöll Emanuel Dick en liten täck biljett på parfymradt papper, förseglad med en dufva i sigillet. Deri lästes följande:

"Min herre! Vi voro i går på expositionen, jag och min onkel; jag sökte öfverallt efter edra taflor, men kunde ingenstädes finna dem; det var ganska ledsamt för mig. Det vore orätt af mig att längre hos er underhålla ett fäfängt hopp; det parti, hvarom vi öfverenskommit, kan, jag måste tillstå det, aldrig bli af, ty min onkel vill ej samtycka dertill.

Léontine Gray."

Detta sista slag krossade ändtligen helt och hållet den olycklige artisten; efter några dagar, som han använde att taga tillbaka de arbeten han haft ute i konsthandeln, och att utplåna hvarje spår af sitt vistande i Paris, försvann han; ett rykte gick, att han själf afhändt sig lifvet.

II.

För några år sedan såg man i Blois en skyltmålare i en blus af blått lärft, en mössa af grått papper på hufvudet, en buxboms palett i handen; han målade rutor och vinrankor på väggarna i ett värdshus. Det var ett godt flammandskt hufvud. Han gick uppför stegen, hvisslade och utbredd obekymrad sina färger med en elfbensknif på den smetiga paletten.

"God morgon, Claude", sade de förbigående, "hur står det till med törsten? Drack ni dugtigt i går afton?"

Denne målare var verkligen ryktbar i staden för sitt muntra lynne och för den färdighet, hvarmed han handterade vinglasen, hvilken ej var mindre än den, hvarmed han handterade penseln. Man kallade honom rätt och slätt Claude. Han tyckte icke om, att man gjorde honom frågor och på alla sådana, rörande hans förflutna lif, svarade han: "Ännu en klunk, min gosse, vinet ger oss krafter!" och dermed tömde han glaset i botten.

Sådan var Claude inför sina kamrater, föga skarpsynta och grannlaga personer, en lustig ture, en arbetare, som ej bekymrade sig om morgondagen, utan lät styfvern gå som den kom och nästa dag började på ny räkning. Den uppmärksamme betraktaren skulle, under denna drägg af bekymmerslöshet och hvardaglighet, under denna mask af en ringa skyltmålare, upptäckt spåren af en icke alldeles utsläckt hederskänsla; denne mans innersta var sönderslitet och minnen från det förflutna skakade honom stundom och bragte honom nästan i ett konvulsiviskt tillstånd. Man skulle i honom upptäckt den lefvande griften åt en stor konstnär.

Ehuru han utöfvade sitt yrke för att lefva deraf,

och icke på något sätt tycktes skilja sig från sina likar derinom, hände det honom likväl stundom att öfverträffa sig sjelf och att liksom göra något bättre än han syntes hafva haft för afsigt. — Horace Vernet blef, på sin resa genom Blois, förvånad öfver en vindrufsklase, som han der såg på en krogskylt, ett stycke af så lifliga färger, så djerf teckning, så fulländadt till utförandet, att han omedvetet utsträckte handen för att bryta klasen; han ytttrade sin belåtenhet dermed till Claude.

”Åh, min herre, ni gör bara narr af mig”, svarade denne med förtrytelsens rodnad på pannan och framtvingande på sitt halfrusiga ansigte den allra faddaste uppsyn, han kunde åstadkomma. Följande dagen hade han retucherat drufklasen och med flit skämt bort den.

En annan gång, en söndagsafton, satt Claude och drack med sina vänner på ett värdshus utom staden; en tjock piga bar fram åt gästerna ripiga glas och vin i stop med tennlock, som hon stälde på flottiga och rankiga bord. De drickandes muntra glam och högljudda gapskratt gånge genljud rundt omkring. Claude var den muntraste af alla; han pratade och sjöng med full hals. Då glädjen och rusigheten tycktes ha nått sin höjd, inträdde en tiggare, en figur i Colots manér, med grått skägg, långt raggigt hår, en säck på ryggen och barfota; han började gå omkring borden, upprepande en monoton lexa samt framräckande handen efter en allmosa.

”För tusan!” ropade Claude, ”se det var ett skönt hufvud! Jag har strupen full och pungen tom, min gode man; men jag skall göra ditt porträtt och ge dig det.”

Vid dessa ord tog han ett utsläckt kol från spiseln och tecknade på väggen med djerf och säker hand tiggarens profil. Det var ett utkast, värdigt den störste mästare, sådant Michael Angelo hade bort teckna det. Ehuru föga kännare, blefvo de närvarande likväl öfverraskade och en tystnad af beundran herskade några ögonblick. Vid denna tystnad vaknade Claude i en hast och hans rus försvann; det utbrott af plötslig förmåga, hvar till han låtit hänföra sig, hade gjort honom nykter; han rusade mot väggen och, som ett ursinnigt vilddjur, utplånade han i ett ögonblick eskissen, som han bortskra-

påde med naglarna. Derefter nedsjönk han åter nästan sanslös på sin bänk.

Denne kluddare, som sökt sig en fristad i Blois, var tydligen någon stor målare, som motgången förföljt, och som förtviflan förmått att sålunda sjelf parodiera sin konst.

En morgon hade Claude, efter vanligheten, klifvit upp på sin stege, alltid med sin gråa pappersmössa på ena örat, iklädd sin oljiga och fläckiga blus samt med paletten i ena handen och penseln i den andra; han målade en skylt öfver en konditors boddörr; han gnolade på en visa, medan han på muren framstälde en korg, full med alla slags bakelser och konfektyrer; med ens tystnade visan på hans läppar och penseln föll ur hans hand. I ett fönster på nästgränsande hus hade nämligen en ung dam stuckit ut hufvudet mellan tvenne siddengardiner. Claude lemnade genast sitt arbete, steg ned från stegen och stoppade sina färger i lådan.

Ett rum fanns att hyra midt emot den skönas fönster; han hyrde det. En af hans muntra kamrater, som råkat honom just, då han gått utför stegen, sade till honom: "Claude, kom med mig, så skola vi dricka, se här har jag två fem-francsstycken!"

Vid detta frestande anbud, som han aftonen förut visst icke skulle kunnat motstå, lyfte Claude likväl nu med stolthet upp hufvudet, ehuru förvirradt det var af dryckenskapens följder, förde handen genom sitt mörka hår, hvori några förtidigt grånade strån blandade sig, och svarade allvarligt: "Tack, men jag dricker inte mer!"

Man såg också verkligen icke Claude på fjorton dagar hos någon af stadens vinskänkar; hans kamrater kunde icke nog förundra sig deröfver och började tro att han var sjuk eller död, och vinskänkarnas egare voro nära att lägga an sorg; den bästa sångrösten fattades i laget och törsten tycktes hafva öfvergifvit de andre gästerna, då Claude icke mera drack och sjöng; vinet utträngdes af vattnet, och man kunde säga, att syndaflorens dagar återkommit öfver Blois.

Hvad gjorde väl Claude under tiden?

Skyltmålaren hade köpt sig ett stycke duk och ett

staffli; från gryningen stälde han sig framför denna duk och gick ej derifrån, förrän det blef mörkt, ty han var, bakom en gardin, sysselsatt med att måla den unga damen midt emot, som satt i fönstret, för att läsa och se ut på gatan under större delen af dagen. Det var en förtjusande modell. Också målade konstnären henne med hjertats hela värma och liksom med ett enda pensel-drag.

När porträttet var färdigt, kallade Claude upp till sig en liten tiggargosse, som gick förbi på gatan. "Tag det här", sade han till honom, "och bär det till damen här midt emot och om man frågar dig, hvarifrån du fått det, så svarar du, att du inte vet det. Spring!"

Porträttets ankomst förorsakade en förvåning, som ingen kan beskrifva; man hade aldrig sett någonting så fullkomligt. Det var måladt på en gång med förstånd och med en stor pensel, hvilken icke hejdat sig eller tillåtit sig något afbrott, förrän vid axlarne och bröstet, der älskarens hand hade kommit artistens att något darra. Man visade taflan för kännare; alla förklarade, efter att deröfver hafva yttrat sin beundran, att den måste härröra från någon af tidens störste mästare; gissningarne varierade några dagar mellan Ingres och Scheffler; tusende vad ingingos, utan att man ännu vågade sätta något namn under detta mästerliga arbete, men alla voro öfverens om dess utomordentliga förtjenst; om taflan endast varit hundra år äldre, skulle man mångfaldiga gånger velat uppväga henne med guld.

Kännarne fördjupade sig sålunda i tusen gissningar och den sköna damen i lika många drömmar; hon trodde sig i hemlighet älskad af någon stor, allmänt berömd mästare, som en vacker dag skulle lemna anonymiteten, och som under en resa genom Blois velat bereda henne denna smickrande öfverraskning. Det var en intagande roman, hvars trådar hon utspann efter behag till en aflägsen utveckling.

En dag inträdde hennes kammarjungfru till henne helt andrutten och sade: "Ers nåd, se fort ut genom fönstret, der går den lille tiggargossen.

Man hade i en månads tid gjort mångfaldiga, men

fruktlösa efterspaningar för att upptäcka den gosse som burit dit tafan; flygtig och kringströfvande som fogen, hade den lille landstrykaren dragit omkring i trakten, plockande den frukt han kunnat åtkomma af träden, fångande fjärilar, lekande med andra gossar, ätande när han hade något, svältande dessemellan och tillbringande nätterna, än på fria fältet, än i någon lada, som han fann öppen. Det var han, som nu gick förbi fönstret. Damen ropade och vinkade åt honom med ett mynt i handen. I ett språng var gossen uppför trappan.

Det var en liten trasig och smutsig pojke af det ganska vanliga slaget med ljust hår, oren i ansigtet och barfotad; damen smekte honom likväl, gaf honom frukter och namn, så mycket han kunde förtära eller stoppa i fickorna, lät en louisd'or halka i hans hand, och frågade hvem den målaren var, som uppdragit åt honom att bära dit porträttet? Gossen rodnade, stammade och lade baksidan af handen framför munnen; slutligen gaf han likväl vika, han som andra, för skönhetsens förförelse och svarade:

”Det är Claude, skyltmålaren.”

När porträttet var färdigt, hade Claude återtagit sitt handverk för att lefva deraf. Han stod just på en stege, målade vinrankor omkring en liten värdshusdörr, då den sköna damens kammarjungfru drog honom sakta i snibben af hans blus och bad honom infinna sig hos hennes fru, som önskade tala med honom. Claude kastade en blick på sin kläna toilett, sina grofva skor, sina svarta pantalonger, som utgjorde en profkarta af alla slags färger, sin lärftsblus och syntes ett ögonblick tveka, om han skulle gå sådan han var; men ett bittert och föraktfullt smålöje flög öfver hans läppar i det han sade:

”Bah, hvar och en här i verlden bör visa sig sådan han är”, och derefter följde han kammarjungfrun.

Denna förde honom till sin matmoders sängkammare. Claude inträdde med vacklande steg; han fattades här på en gång af hela kärlekens yrsel.

Porträttet var upphängdt midt i rummet, infattadt

i en präktigt förgylld ram. Orginalet satt midt emot i en kåsös, klädd i hvit klädning, en negligé med blom-
mor, ett perlband kring halsen och fötterna hvilande på
ett sammetshyende. När målaren inkom, hälsade honom
den sköna medelst en böjning på hufvudet, visade med
fingret åt taflan och frågade:

"Är det ni, min herre, som gjort detta beundra-
värda porträtt?"

Han svarade med half och darrande röst: "Ja, nådig
fru!"

"Men hur är det möjligt att..."

"Att jag icke är något annat än en usel skyltmå-
lare?"

Damen nickade jakande.

"Det är en hel historia", återtog Claude.

"Nå väl, berätta mig den, jag hör den gerna."

"Det var år 1825. Jag var då 22 år; jag älskade
ett fruntimmer, men en dag tog hon sitt hjerta ifrån mig;
jag tyckte mig då vara ensam i hela världen. Då bytte
jag om namn och afstod för alltid från mina drömmar
om ära och rykte och kom hit till denna stad, der in-
gen kände mig. Som jag ej kunde någonting annat, må-
lade jag skyltar för att få bröd. Jag tyckte för öfrigt,
att då jag profanerade min talang, hämnade jag mig på
konsten, som förrådt mig; för att döfva mina hägkomster,
fördjupade jag mig i dryckenskap; jag låtsade inför verl-
den en vild och stojande gjädje för att dölja min hem-
lighet; det var blott en mask, under hvilken mina tårar
runno. Detta fruntimmer har ådragit mig mycket lidande."
En tår framsmög sig i hans rödsprängda ögon. "Hon
är skulden till allt mitt elände; det är hon, som har gjort
den unge och djerfve konstnären till en simpel arbetare och,
hvad värre är, till en drinkare."

Under det han talade, spred sig småningom en märk-
bar blekhet öfver hans åhörarinnas anlete; forna, tioåriga
minnen vaknade för hennes själ; förvirringen kom nu i
sin ordning till henne. Hon hade icke genast i Claude
igenkännt Emanuel Dick, så mycket hade tiden, drycken-
skapen och hans drägt förändrat honom; men artistens
ädla och uttycksfulla anletsdrag framträdde efter hand

allt mer genom dagsverkarens mask. Man skulle nästan kunnat säga, att de genom tiden vunnit mycket i kraft och karakter.

"Hon är ännu skön", fortfor han, kastande en blick på porträttet, "och jag älskar henne ännu! Om hon å sin sida äfven älskade mig, skulle jag lägga bort skyltmålarens drägt och uselhet, liksom fjäriken bortlägger puppans skal. En blick af henne och jag känner mig ega styrka nog att åter uppstiga till snillets och ärans höjder."

Claude, skyltmålaren, syntes redan förvandlad till en konstnär, prydd med ryktets lager och triumfens glans.

"Ack", sade damen slutligen med rörd stämma, "gör denna kvinna inga förebräelser! Hon har blifvit tillräckligt straffad. Tro icke, att det yttre, förgyllda skalet af lycka, som omger oss inför världens ögon, alltid skyddar oss mot själens lidande. Jag har varit mycket olycklig, sedan jag sist såg er, ty, Emanuel, jag älskade er!"

"Ni älskade mig!" ropade målaren utom sig af glädje, i det han kastade sig ned för hennes fötter. "Ni älskade mig! O, min Gud, hur var det då möjligt! — — — Men, jag förstår, stoltheten förblindade er! Ni ville icke tro, att en stor målare låg gömd bakom den obekante ynglingen, som vågade tillbe er. — — — Men ingenting är ännu förloradt, räck mig er hand, min fru, och jag skall uppresas mig ur min förnedring och jag skall, som Leontine Grays make, bli hvad naturen ämnat mig till."

Léontine blef härvid dödsblek.

"O, min Gud, ni vet då inte — — — ni har då inte hört ute i staden?... ingen har då sagt er?..."

"Nej, från den dag, jag såg er i fönstret, har hela min ungdom återkommit tillika med hela min kärlek; jag har icke talt om er med någon; det förekom mig, som om min dröm skulle försvinna, om jag sökte genomskåda den, och att ert namn skulle fläckas, om det ljud från en annans läppar."

"Ack, jag vet inte, hur jag skall säga er det..."

Léontine gömde sitt bleka anlete i sina händer och tårar frambröto mellan hennes fingrar.

"Tala, min fru."

"Emanuel, jag är icke mera fri; jag är inte längre Léontine Gray, Jag är fru de Varennes."

Emanuel Dick steg långsamt upp. "Dö då!" ropade han slutligen ur djupet af sitt bröst och med knytnäfven hårdt tryckt mot pannan. "Dö, arme konstnär! Qväf din galna föreställning om ära och sällhet!"

Dervid skyndade han fram till porträttet, ryckte ned det på golvet, trampade derpå med fötterna, sönderslet duken och kastade bitarne omkring rummet, lik ett lejon, som söndersliter sitt rof. Derefter nedföll han åter nästan sanslös på stolen; Léontine betraktade honom stum och nedslagen.

Nu hördes en grof röst ute i salongen; det var herr de Varennes som återkom från sin landtegendom. Han var vid elakt lynne, emedan en hagelskur nedslagit hans hvete och skadat hans vinplantering. Fordom militär hade han nu egnat sig åt landtbruket med en svärmande ifver och han behandlade sina hjordar och sina arbetare med samma stränghet, men också med samma förkärlek, som fordom sina soldater. Man kunde af denne råde krigare och råde landtbrukare hvarken vänta grannligheten eller känslfullhet, eller någon af dessa själens blommor som pryda lifvet. Han älskade sin hustru, men på sitt eget sätt, ungefär på samma sätt, som han älskade sina oxar, får och hästar. Hr de Varennes hade för öfrigt en landtjunkares stolthet och svartsjukan hos en äkta man, som råkar vara två gånger så gammal som sin hustru.

Då han inkom i sängkammaren, blef han högst förvånad öfver den oordning, hvartill han der blef vittne, öfver fruns blekhet, den förstörda tafan och öfver att se en arbetskarl i blus, sittande i en länstol midt emot frun. Han kastade en sträng blick på den sistnämnda och frågade, pekande på artisen:

"Hvem är den karlen?"

"Det är", svarade hon rodnande, "herr Emanuel Dick."

"Jag är Claude, skyltmålaren", inföll denne och skyndade ut.

Fru de Varenes är nu en dam om 34 år, blek och lidande, som man hvar höst träffar vid Spaa eller någon annan helsobrunn, och som om somrarna reser i Schweiz för sin helsa.

Claude har lemnat Blois; han är för närvarande en srbetare, helt och hållet försoffad af dryckenskap och oordentlig lefnad; han tillbringar sin tid med att måla skyltar och att dricka, men en blekhet genomtränger stundom vinrodnaden i hans anlete. En mörk hågkomst skuggar hans hårlösa panna och den skarpsynte betraktaren skall deri upptäcka spåren af en förstörd lefnad och den bittra tanken på hvad han är och hvad han kunnat vara.

En straffad lögn.

Dram på jernvägen.

(Handlingen föregår uti en 3:dje klassens vagn medan tåget är i full fart.)

Personerna:

Hr Pettersson.

Fru Pettersson.

Lille Kalle Pettersson.

Hr Pettersson: Sätt för all del icke ditt hufvud så långt ut genom kupéfönstret. Blåsten kan ta fatt i din hatt.

Kalle: Åh, den blåser inte af! (Sätter hufvudet ännu längre ut.)

Hr Pettersson: (Passar på tillfället, tager hans hatt och gömmer den bakom sin rygg.) Se så, det var rätt

åt dig, det hade du för det, du icke ville lyda. Nu blåste din hatt bort så att du aldrig kan få den tillbaka!

(Stor grålkonsert af Kalle; mamma Pettersson blir öm om hjertat och gifver pappa Pettersson en vink.)

Hr Pettersson: Så, min gosse, var nu lugn; nu skall jag hvissla så kommer den flygande tillbaka. (Hvisslar och sätter hatten helt hastigt på Kalles hufvud.)

Kalle: (förundrad): Ja, pappa, nu kom den verkliga flygande tillbaka! På hvad sätt går det till?

Hr Pettersson: Ja, det är min hemlighet; den konsten kan jag göra hur många gånger du vill.

Kalle (tager helt hastigt hatten och kastar den ut genom kupéfönstret: Så, pappa, hvissla en gång till!!!

Min första cigarr.

Om några dagar skall jag, för att följa med den rådande tidsandan, fira ett litet jubileum. Det är nämligen då precis tjugufem år, sedan jag rökte min första cigarr.

Såsom en samvetsgrann människa, känner jag mig likväl förpligtigad att förut berätta, huru jag kom att sticka denna första cigarr mellan mina läppar, och under det jag funderar härpå, dyker ungdomstiden upp för mig, denna sköna period, hvarunder hvarje manligt väsen surrar omkring som en grodunge; hvarunder man också älskar alla människor och sårar sitt vecka hjerta med lifvets kantigheter; den tid, hvarunder sinnet vidgar sig och rösten blir djupare — de första versernas, den första kärlekens — hvilket kanske hör till olyckorna — de första dårskapernas tid. Ynglingen är vanligen missbelåten och knotar på ödet, så ofta han ser sig i spegeln och finner, att hans öfverläpp ännu alltjemt är lika slät som en flickas, och att han i afseende på mustacher ofta icke ens kan täfla med sina tanter. För att dölja denna smärtsamma brist rycker han med tumme och pekfinger

på det ställe af ansigtet, der senare här bruka skjuta fram, och den första onödiga utgift, som han, äfven med klen kassa, tillåter sig, är inköpet af en rakknif. Han uppträder inför män, högljudt och näsvist, emedan han vill visa, att han redan är deras like; men, då hans braskande manhaftighet råkar ut för gäckeriets piskslängar, får barnet öfverhanden, och han flyktar till sin moder, som då lägger sin hand på hans hufvud och säger tröstande:

"Var inte ledsen, jag håller dig ju kär!" Att man i sådana ögonblick njuter den bästa lycka på jorden, det begriper man först mycket, mycket senare. En sådan ung junker, hvars blod göres upproriskt af de första sinliga förnimmelserna, vet alldeles icke, hvilken kostbar skatt han eger i sin moders kärlek, ty han tränar, liksom fisken, som vill i vattnet, efter annan kärlek.

Äfven jag befann mig i liknande sinesförfattning med femton år på nacken. Hon var en stor, smärt flicka med glatt, blondt hår, blåa ögon och ett madonnalikt ansigte, fullt af mildhet och oskuld. Jag brukade kalla henne Fredrika von Sesenheim. Då hon hörde detta blef hon stött, ty Goethes verk kände hon icke och jag fruktar, att det med hennes literära bildning öfver hufvud taget var rätt klen bestäldt. Hon läste föga och sysslade träget i köket vid en stor, gammandags spisel, i hvars rökfång åtskilliga skinkor afbidade sitt inre fullkomnande genom röken. Vid denna härd fann min kärlekslåga städse ny näring, ty här störde jag Fredrika på hvarje ledig stund och åsåg hänryckt, hur hon gjorde köttbullar. Hennes händer voro ingalunda små och fina, utan tvertom temligen bastanta, men mig tycktes de vara féhänder. Jag blef aldrig trött att se på henne och vek icke ifrån hennes sida. Hon sade väl stundom, "men ni står i vägen för mig", och jag svarade då med en blick, som kunnat röra köttbullarne.

Naturligtvis gick hela min diktan och traktan ut på att vinna Fredrikas genkärlek. Att en femtonårig flicka icke älskar någon femtonårig gymnasist, derom saknade jag då, förstås, allt begrepp. Jag förutsatte, att det måste lyckas mig att eröfra hennes hjerta. Men hur?

detta var frågan. Dag och natt grubblade jag på, hvad jag skulle företaga för att vinna flickans tycke.

Då kastade ett flyktigt yttrande af Fredrika en tändande gnista i min själ. "Röker ni ännu inte?" hade hon frågat mig, och det föreföll mig, såsom hade hon lagt en särskild tonvigt på detta "ännu." Nu var mitt beslut fattadt -- jag måste röka. Ända hittills hade jag, trots det stränga förbudet för oss gymnasister att röka, och hvilket föranledde de fleste bland mina skolkamrater till ett förtidigt njutande af nikotin, icke företagit något försök i denna riktning. Men nu dref mig den allsmåttiga kärleken till närmaste cigarrbutik. Jag kände en innerlig leda vid lukten af den amerikanska örten och under vägen qvaldes jag af mörka aningar. Jag hade få dagar förut sett en skolkamrat, som i sina föräldrars trädgård rökte ur sin faders hemligen annekterade sjöskumspipa, under samtalet blifva allt blekare -- och derpå hade han med vacklande steg gått bort och icke återvändt. På honom tänkte jag och mitt hjerta klappade i allt lifligare takt, ju närmare jag kom den målade, i majestätiskt lugn sittande turken. Men jag sade till mig: "Den, som vill vinna en flickas kärlek, måste vara en man; den, som vill vara en man, måste röka -- således framåt!"

Beslutsamt steg jag in i cigarrbutiken och begärde med möjligast grof röst ett halft dussin Porto Ricos. Dessa voro de minsta cigarrer, som man fick köpa der. Bodmamsellen såg på mig med en rent utaf skymflig blick och frågade med ett hånfullt leende:

"Röker ni redan, min unge herre?"

"Sedan långt tillbaka!" svarade jag retad; gif mig äfven tre Cabanos" -- och då jag erhållit de begärda glödpinnarne, gick jag med en svensk ynglings hela stolthet derifrån.

Samma afton var jag hos Fredrikas föräldrar. Flere unga personer hade infunnit sig på besök; man tillställde sällskapslekar och glädjens rosor uppspirade på flickornas kinder, för hvilka de närvarande ynglingarne efter bästa förmåga gjorde sin kur. Jag afvaktade ett ögonblicks tystnad, då reste jag mig, bugade mig för husets

fru och vågade med den högtidliga minen af en chargé d'affaires, som öfverlemnar sina kreditiv: "Nådig fru, är det tillåtet att röka här?" Den goda frun såg först på mig helt förundrad, derpå sade hon välvilligt: "Mig skadar det icke." Och nu kom det högtidligaste ögonblicket. Långsamt framtog jag en cigarr ur bröstfickan, bet af nedre ändan, som jag i ifvern sväljde, strök eld på en tändsticka, hvarvid jag brände hål på byxorna, och nu stego de första, blå molnen ur min mun upp mot himmelen.

Jag kände mig säll till mods. Jag satt tätt bredvid Fredrika och rökade in henne, såsom hade hon varit af sjöskum. Hon syntes mig vackrare än någonsin. Väl började jag efter fem minuter erfara ett visst obehag, en känsla i hufvudet, såsom hade ett par väldiga näfvar gripit om mina tinningar, men jag bekämpade det manligt och fortsatte bekymmerslöst att röka, under det jag tillhviskade Fredrika dessa öfversvinneliga anspelningar, hvartill en femtonårig ynglings tafatthet tar sin tillflykt, emedan modet fattas att säga rent ut: jag älskar dig; kanske äfven derföre, att man i sitt tysta sinne måste tillstå för sig sjelf, att man ännu icke är gammal nog för denna öppna bekännelse. Flickan hörde blott på mig med halft öra; men plötsligen afbröt hon mig med denna fråga: "Min Gud, så dålig ni ser ut, hvad fattas er?" Jag kastade en blick i spegeln — ett kritblekt, ångestfullt ansigte framstod för min syn. Svetten framträdde på min panna, och mina händer darrade, men jag lade icke bort cigarren, ty en tre år äldre granne yttrade hänfullt: "Ni tål väl inte att röka?" Då hördes herrn i huset ropa från rummet bredvid: "Till bords!" Vi stodo upp och jag bjöd Fredrika armen för att som artig kavaljer föra henne till bordet. "Ve, då kom olycksödet öfver mig, mina fötter vacklade, rummet började att röra sig i en cirkel omkring mig och ett förfärligt illamående, sådant jag endast en gång till, sjutton år senare under en storm på Ålandshaf erfarit, grep mig med sina kattklor. Halft medvetlös, lät jag den tillbedda stå der och rusade på dörren — bakom mig

skallade en ohejdad skrattsalva, hvilken i mina öron klingade som min kärleks själaringning.

Detta är den sorgliga historien om min första cigarr. Jag skall stilla och begrundande fira dess fem och tjuogoåriga födelsedag; det har ju af ungdomens lycka, af alla dess gyllne drömmar icke blifvit mycket mera öfrigt, än hvad det blir af en cigarr — *litet aska!*

Nellys friare.

(Öfversättning.)

I.

Vår Nelly är den mest intagande lilla elfva, man kan tänka sig; hon har nyss fyllt sjutton år. Hälften af de unga herrarne häromkring göra henne sin cour; men hon gäckas med dem allesammans och uppmuntrar ingen af dem. Hennes förfärliga blå ögon anställa samma nederlag bland dem, som blå ögon i alla tider anställt ibland unga män. Visar hon sig kall och tillbakadragen mot dem, så hänga de naturligtvis strax hufvudet; dock behöfves det blott ett leende, för att åter sätta dem i eld och låga. Jag är fullkomligt öfvertygad, att min lilla väninnas bild är inväfd i alla deras drömmar.

Nelly gör mig till sin förtrogen i hvarje sak af ömmare natur. Jag är hennes gamle vän och ännu äldre beundrare; ifrån det ögonblick hon första gången klättrade upp på mitt knä, för att visa mig den vackra nya dockan, hennes far medfört åt henne, då han kom hem från staden, hyser jag oföränderligt samma känslor för henne. Som barn förtrodde hon mig alla sina planer i afseende på dockornas klädsel och inrättandet af deras hus, visade mig alla vidunderliga bilderböcker — Aladdin, prinsessan och vilddjuret och många andra — som slogo

an på hennes barnsliga inbillning; och nu, då hon öfvergifvit dockorna och alla andra leksaker, och blott selsätter sig med den något farligare leken att gifva de unga förälskade tokar, som komma hit, litet till lifs, nu rådgör hon med mig, och drar försorg om — alldeles som i forna dagar — att jag har klart för mig allt hvad som i detta afseende passerar. Vi sätta oss på soffan eller — då det är mycket varmt — ute på terrassen och jag upplåter då mitt öra för miss Nellys hemligheter. Jag har aldrig åhört hennes meddelanden med detta välkända småleende, som på en gång skall förråda misstro och oerfarenhet, och hvilket tydligt nog säger: "Jag är så och så mycket äldre än du, barn. Allt, som upptager dina tankar, ligger oändligt långt under en så vis mans, som jag är, horisont. Jag skrattar åt dina barnsligheter; men all din ynnest, alla dina små koketterier och alla infall, du har, röra mig ej det minsta." Nej, tvärtom! När Nelly kommer och lägger sin arm på min axel, när hon ser på mig med sina mörka, blå ögon, när hon småler med tillitsfull uppsyn och hviskande berättar mig syn nyaste triumf, när denna lilla småntatta taffla är uppställd endast för min skull, när denna lilla komedi endast spelas för mitt nöje, så kommer aldrig en ogillande anmärkning öfver mina läppar. Jag ler aldrig. Med största andakt hör jag på och till belöning låter Nelly mig skåda till bottnen på sitt unga hjerta.

Men om Nelly visar mig en tillit, som väl kan kallas ovanlig, så är det också derföre, att hon vet, att jag aldrig missbrukat den. De unga männen här på trakten hafva allesamman lagt märke till, att den gamle gentlemannen, som blott räddat det nödtorftiga utur sin förmögenhets skeppbrott, och som nu framlefvit sina återstående dagar hos den gästfria familjen uppe i skogen, står på den förtroligaste fot med miss Nelly. De söka också att på alla möjliga sätt öfverlista mig och visa mig artigheter af alla slag, naturligtvis under förutsättning att jag skall föra deras talan och vara dem ett sllags vän i viken. Förliden vecka skickade Charley Blank mig, tillika med sin vördnadsfulla helsning, ett par fasaner, de fetaste jag i mitt lif har sett, och lät mig

dertill veta, att han endera dagen ämnade sig till mig och hoppades, att jag då skulle låta honom höra några af mina oskattbara historier från den goda gamla tiden och berättat honom något om de *utmärkta män*, som varit *mina vänner*. Tom Haskins gjorde i går en omväg af tre fjerdingar, blott för att lemna mig en brefpacke; och i förrgår skickade Alexander Legrand mig en bundt öfvermåttan fina cigarrer. Men jag är väpnad mot alla frestelser och har nu en gång högtidligen beslutat, att icke förråda min lilla Nelly. "Timeo Danaos et dona ferentes". Finna de fiendtlige skarorna för godt att förse familjens bord med fasaner och mig samt de vänner, som besöka mig, med cigarrer, så har jag ej det minsta deremot. De stackars ungherrarne kunna alltför gerna bevisa Nellys vän sin aktning, alltför gerna ådagalägga den mest öfverfödande hjertlighet i sitt upförande mot honom aldrig locka de af honom något förtroligare meddelande. När de komma hit och bokstafvigen öfvervåldiga mig med sin uppmärksamhet och sina smickrande anmärkningar, så hör jag i ostördt lugn på allt hvad de säga och ler fortfarande inom mig. "Jag känner er allt, edra skälmar", säger jag för mig sjelf. "Jag har också varit med i mina dagar. Låt gerna oss vara vänner, men bara icke alltför intima." Och så helsar jag med denna gammaldags värdighet, som Nelly plägar berömma, och lemna de unga förälskade fältet öppet.

När de väl äro borta, vexla Nelly och jag en mycket talande blick och så bryter det löst; dock måste jag uttryckligen förklara, att jag aldrig uppmuntrar henne att göra satiriska anmärkningar. Och på detta sätt gå sakerna sin jemna gång dag efter dag, månad efter månad. Ty det är förskräckligt hvad Nelly är firad! Hon har en sådan här af tillbedjare, att det verkligen kunde ingifva en äldre och förståndigare varelse höga tankar om sig sjelf. För att dessa ord ej må missförstås, får jag skynda mig att tillägga, det Nelly, när allt kommer omkring, likväl är en flicka med godt förstånd. Dock kan det ej nekas, att jag på senare tiden flere gånger funnit mig föranlåten att hålla små föreläsningar för henne. "Mitt barn", sade jag just härom-

dagen, "all den tjusning, du utöfvar, måste du endast tillskrifva en nådig försyns gåfvor. Det är ej du sjelf, som gjort ditt leende så värtaligt, eller gifvit denna glada, strålände blick åt ditt öga. För allt, som är vackert och godt hos dig, står du i skuld hos ett väsende, för hvilket du måste böja dig i kärlek och ödmjukhet. Du får ej vara fåfång öfver de företräden, du eger, och ej bruka dem till att leka med uppriktiga känslor. Kom väl ihåg, huru förgängliga dessa företräden äro; yfs derföre icke — en fruktansvärd vedergällning kunde lätt drabba dig! Gör ett värdigt bruk af det, som blifvit dig beskärddt. Blott derigenom kan du undgå sjelfföbräelser, när du en gång i framtiden sitter med grånadt hufvud och kastar blicken tillbaka på din glada ungdom."

När jag predikar på detta sätt, hör Nelly alltid på med tankfullt och nedsänkt öga; jag smickrar mig då gerna med att mina förmaningar ej varit utan verkan, att det nu lyckats mig lägga band på de stormande känslor, hennes oinskränkta herravälde öfver så många hjertan väl kan uppväcka hos min unga väninna. Men sanningen tvingar mig att tillstå, att en smula öfvermod beständigt kryper fram igen, och att hon ibland på ett riktigt despotiskt sätt kan föra den spira, som den förtrollade manliga ungdomen obetänksamt lagt i hennes hand. Men hon är, det oaktadt, en god flicka och eger den finaste takt. Ifrån det ögonblick hennes makt är så befast, att hon ostraffad kan göra det, tyranniserar hon aldrig de olycklige, som hennes vackra ögon gjort till fångar. Hon visar sig då barmhertig och gör — för att ej pina dem alltför mycket — aldrig dessa unga gentleman till föremål för sina qvicka infall. Tillåter någon annan sig någon skämtsam anmärkning om dem, kan hon ofta till och med taga deras parti och afväpnar då genast genom sitt mod den klandrande kritiken.

Men jag sitter här och låter pennan ila, i det jag förgäfvets söker att fästa den unga flickans bild på papperet. Jag vill nu öfvergå till den sak, som för närvarande tager Nellys uppmärksamhet i anspråk.

För ett par dagar sedan kom hon in till mig och

på hennes ovanliga rodnad och ett visst vredgad drag kring munnen såg jag strax, att något var på färde. Jag visste, att hon varit ute och gått litet i närheten med två unge män, som jemt komma hit; de hade nyss tagit afsked och jag kunde med säkerhet sluta, att hon hade något på hjertat, hvarom hon önskade berätta för deltagande öron. Jag antog genast en hemlighetsfull min, gaf åt hela min person ett visst uttryck af försigtig tillbakadragenhet och gaf på detta sätt min lilla väninna tillkänna, att jag var redo att upplåta mitt innersta för hvad hon ville betro mig och att der ständigt förvara det under lås och bom. Nelly satte sig tätt intill mig på soffan och lutade sitt hufvud mot min axel. Hon såg i mina ögon ut som en liten, fullt utslagen blomma, som böjer sig under tyngden af duggen i dess kalk. Då jag ej visade någon benägenhet att börja samtalet, sade hon till slut med klagande röst, som tydligt för-rådade huru angelägen hon var att blifva frågad: "Jag måste säga rent ut, att farbrors sätt inte är mycket belevadt. Jag trodde att farbror hade en smula kvar af sin fordna courtoisie, men jag ser nog, att jag misstagit mig."

På detta smickrande tilltal svarade jag ej med ord; helt tyst slog jag min arm, om det vackra barnet och böjde på hufvudet med den största uppmärksamhet. Nelly måste le, men såg genast åter ond ut.

"Min gode, bästa farbror", ropade hon, "jag håller dock mer af dig än af dem allesammans! Mer, ja, tusen gånger mer. Hade någon af dem sett mig så här, skulle han hafva plågat mig för att få veta hvad som händt. Herrarne tro alltid, att unga flickor hafva så utomordentligt stora hemligheter — och så har man rakt inga. Man låtsar bara, som om man hade några. Du deremot, du hör lugnt på, och det är mycket — mycket förnuftigare." Nelly afbröt plötsligen denna moraliska digression; hon kom ihåg, att hon hade den giltigaste anledning att vara litet stött och det vredgade draget kring munnen infann sig ånyo.

Hvad mig beträffar, förblef jag fortfarande tyst och

denna taktik visade sig också vara den enda riktiga, ty Nelly började nu "ruere in medias res."

"Mr Harry Dale", sade hon, och det vredgade uttrycket i hennes ansigte blef ännu starkare, "mr Harry Dale har temligen öfverdrifna tankar om sig sjelf, förmodar jag. Han anses för en fullkomlig gentleman, och den herrn tror kanske också, att jag skall fortfarande anse honom så, efter hvad som nu passerat."

Jag väntade tåligt tills hon åter fann för godt att fortfara och efter några minuters tystnad fullföljde hon:

"Vi gjorde en liten promenad; Hetherton Wilby var med oss och till slut kommo vi ned till bron öfver bäcken. Jag gick upp på bron och lutade mig öfver ledstängen, och bäst jag stod der, föll det mig in, att jag der hade det ypperligaste tillfälle att öfvertyga mig om hvem af dem som — hvem af dem som — — mest höll af mig. Åh nej, se nu ej så der på mig, du vet mycket väl, hvad jag menar; jag ville naturligtvis säga: hvem af dem, som hyste mesta *vänskap* för mig. Jag stödde min fot" (Nelly har den vackraste fot någon människas kan se) "mot brokanten, och blott och bart händelsevis — men hvad skrattar du då åt? — händelsevis, säger jag, föll min ena sko i vattnet. Se bara på, är den icke vacker? Af bronzerad saffian med broderier och röda bandrosor!"

"Och den der kastade du händelsevis i vattnet? Det var då ej utan offer, du fick den upplysning du åstundade."

"Jag ville ju nu en gång ha visshet. Som sagdt, skon föll i vattnet och dansade lustigt nedåt bäcken. Jag sneglade på de två kavaljererna och stod ej den afskyvärde Harry Dale der, som om han varit af sten! Han rörde sig minsann ej ur fläcken; — bevars, dertill var han alltför förnäm. Vårdslöst lutad mot ledstängen, såg gunstig herrn alls icke åt mig. Det är ett skönt litet bad, sade han, och betraktade uppmärksamt skons rörelser på vattenytan. Kan du tänka dig något mer oförsynt?"

"Hm, ja det var icke vackert gjordt. Men Hetherton Wilby, hvad gjorde han?"

"Han uppförde sig helt och hållet som en gentleman. I ett nu var han nere vid bäcken, gick ut i vattnet — gick rakt ut i det — och gaf mig igen min sko. Men på hemvägen talade jag ej ett ord med hans herrlighet, mr Harry Dale. Man har visst aldrig hört maken till uppförande."

Min lilla väninna teg. Jag visste verkligen ej, hvad jag skulle säga om det meddelande, hon gjort mig. Harry Dales beteende var i högsta grad besynnerligt. Att han hyste en sann och uppriktig kärlek för Nelly det var jag fullkomligt öfvertygad om. Hvarföre då med så mycken envishet neka att göra det hon önskade? Detta gjorde mig yr i hufvudet; men Nelly gaf mig ej lång tid till eftersinnande.

"Du behöfver alls inte säga något", utbrast hon, sedan hon några ögonblick nppmärksamt betraktat mig, "jag ser på dig, att du vill försvara Harry Dale, som alltid varit din gunstling. Gud vet, hvad du ser för rart hos honom. Allt hvad jag kan säga, det är: att han är den afskyvärdaste människa, som någonsin funnits till."

"Ja så, du tycker det."

"Nej, jag vet att så är. Förr tyckte jag nog om honom; men nu hatar jag honom. Hm, jag antager att jag ej är värd hans herrlighets uppmärksamhet, att jag ej är värd, att man för min skull blir..."

"Blir en smula våt, Nelly lilla."

"Nå ja, blir en smula våt", sade hon, "är det väl så farligt? Men du kan" — här föll hon i skratt — "du kan inte tro, hur Hetherton Wilby såg ut, då han kom upp igen. Vattnet dröp om hans lackerade stöflar och hans benkläder... Men, du milde Gud", afbröt den lilla skälmen plötsligen sig sjelf och lade fingrarna på munnen, "att en ung dam talar om benkläder, det är ju förskräckligt. Men efter det nu har skett, så... jag försäkrar dig, att hans benkläder voro så genomblöta, att man skulle trott, han hela dagen hade vadat med dem i bäcken."

Och hon skrattade på nytt, så att tårarne runno ned åt hennes kinder.

"Det var verkligen mycket artigt af mr Wilby", sade jag med det omärkliga leende, som är egendomligt för gamla ungarlar och andra dylika filosofer.

"Du har då också belönat honom därför?"

"Belönat honom?" frågade Nelly med ett förträffligt, väl lyckadt uttryck af förvåning, under det ett leende, som mycket liknade mitt, förrådde, att hon mycket väl förstått mig.

"Jag tänkte, du tillät den artige kavaljeren att sätta skon på dig igen?"

"Ja, det gjorde jag också", sade hon, litet försagd. "Kanske du tycker" — här lyste skalken åter ur hennes ögon — "att belöningen var för stor?"

"Nej, på intet vis. Således, den der skon, som du så händelsevis släpte i vattnet, den satte Hetherton Wilby på dig?"

"Ja visst. Du gör narr af mig, det ser jag nog; men det bryr jag mig inte om. Han bar sig till och med inte illa åt; han föll på knä, tog min fot i sin hand och..."

"Tog han din fot? Jag vill råda den unge mannen att akta sig för den foten."

Nelly log och böjde på sitt vackra hufvud, som ville hon säga: "Ja, han kan verkligen skatta sig lycklig, att jag lät honom sätta på skon; jag skulle tro det."

"Det kunde ej undvikas", svarade hon mig, "han måste göra det, som du nog kan inse."

"Den stackars token! Ja, nu förstår jag. Han var tvungen dertill, det var alldeles mot hans vilja —"

"Hm!"

Detta utrop får i Nellys mun en helt egendomlig betydelse.

"Men lät mig dock fortfara! Han gaf mig, som sagdt är, skon, och jag försäkrar dig, han höll i min fot med lika mycken vördnad och aktsamhet, som det varit ett helgons."

"Det var verkligen ridderligt."

"Ja, var det inte? Hade det varit den afskyvärda

Harry, så är jag säker på, att han satt på den, som om han varit en barnpiga, hvilken i hast skall hafva barnen påklädda. Men jag har också straffat honom för hans hyggliga beteende. Jag såg ej åt honom på hemvägen, deremot skrattade jag åt allt, som Hetherton Wilby sade, äfven om det alls icke var roligt. Deröfver blef han ofantligt förnöjd och nu tror jag, han byser lika så mycken — — vänskap för mig som förr."

Sedan hon helt sakta hviskat mig dessa ord i örat, vidrörde Nelly min kind med sina friska läppar; ett silfverkljande skratt ljud i rummet och den unga flickan skyndade bort på tåspetsarne, sjelfsvåldigt sjungande:

"Young love may go-o-o
To Jericho, —o—o!"

Då jag blifvit lemnad åt mig sjelf, ansträngde jag hela min skarpsinnighet för att utfinna en antaglig förklaring på mr Harrys beteende. Men det ville ej lyckas mig. Hvad kan väl vara orsaken till den likgiltighet han visat? Att han älskade Nelly af hela sitt hjerta, derom finnes ej en skymt af tvifvel. Och Hetherton Wilby är verkligen en rival, som nog kan förmå en älskare till påpasslighet. Hvarför tillät Harry *honom* att hemta skon, som förskaffade Hetherton en så smickrande belöning?

Harry Dale är son till en närboende gentleman som har blott ringa förmögenhet, men deremot ett halft dussin barn. Hans egendom afkastar med knapp nöd så mycket, att familjen kan lefva någorlunda öfverensstämmande med sin samhällsställning. Harry är ej vacker, är blott liten till växten och eger öfver hufvud allsinga lysande eller i ögonen fallande egenskaper — åtminstone har jag den äran att känna flere unga damer, som obetingadt underskrifva denna sats. Jag för min del kan icke riktigt instämma med dem deri; ty jag finner utomordentligt mycket hos honom, som jag måste värdera. Han är genomhederlig i tankar, ord och handling, säger alltid sin mening rent ut och är enkel och rättfram i hela sitt sätt. Han har ett allvarligt, betänksamt väsen och jag är öfvertygad om att han aldrig i hela sitt

lif gjort sig skyldig till något sarkastiskt utfall mot någon. Hans faders helsa är mycket klen, och när han faller ifrån är, Harry familjens enda stöd. Från första stunden han såg Nelly, blef han kär i henne; men ända tills då hade han uteslutande offrat håg och tankar åt skötseln af sin faders egendom.

Jag sade här ofvan, att Hetherton Wilby var en farlig rival, åtminstone antydde jag det. Denne gentleman är högväxt, elegant i sitt sätt, ser ovanligt bra ut och är följaktligen i besittning af alla de fördelar, hvarigenom unge män vanligtvis göra lycka i sällskapslifvet. Han är ej heller utan en viss konversationstalang och i hans samtal förräder sig en höflig ironi och en starkt utpräglad fallenhet att kritisera allt. Han dansar bra, sitter beundransvärdt väl till häst och eger den sällsynta förmågan att helsa med behag, då han inträder i ett rum. I sjelfva verket visar han sig heller aldrig på något ställe utan att i hög grad ådraga sig uppmärksamhet. Hans fader är den rikaste herreman i hela trakten och Hetherton har redan ärft efter sin moder, som blott hade denne ende son, en betydlig landegendom några mil härifrån. När med tiden hans faders tillgränsande gods äfven tillfalla honom, så kan han uppträda som en liten sjelfherskare. Det är verkligen en vacker syn att se honom, elegant klädd, som han alltid är, galoppa förbi på sin präktiga fux — den unge mannen eger ovanligt vackra hästar — och utan att stanna göra den sirligaste böjning med hufvudet, något som han aldrig underlåter. Mer än en gång har jag också sett flere af de unga damer, jag här ofvan talade om, med beundran och bäfvan slå ihop händerna, när han inför deras ögon tumlade om med sin ystre gångare. Mr Hetherton Wilby är, kort sagdt, i besittning af en mängd fullkomligheter och helt visst ett värdigt föremål för nämnde unga damers intresse och uppmärksamhet. Men han har äfven flere mindre tilldragande egenskaper, som kunna betraktas som tafiens skuggsidor. Man påstår, att han i flere kretsar, der en finare bildning gör sig gällande, på senare tiden rönt ett temligen kallt mottagande. Hans skämtsamma infall ega en påfallande likhet med hvaran-

dra. Den lysande ytan är — säger man då och då — hos honom blott täckmantel för ett tomt inre, och — för att ej dölja något — vill jag tillägga, att man ett par gånger i min närvaro har yttrat, att den förledande Hetherton vid närmare bekantskap blir alldeles odräglig. Kan man tänka sig något fasligare?

Det fins ännu ett drag i den unge gentlemannens karakter, hvarigenom han inte gör sig synnerligen omtyckt. Han är inte fri från ett visst högmod öfver sitt namn, sin ställning och sin förmögenhet och det går till och med så långt, att han mången gång med verkligt hån behandlar människor, som äro mindre gynnade af ödet. Jag klandrar icke en tillbörlig familjestolthet, som låter efterkommande tro, att de hafva ett aktadt namn att upprätthålla och som derigenom blir ett skydd mot skam och vanära. Men af detta slag är icke den stoltshet, som visar sig i mr Hethertons hela uppträdande. Den kan snarare anses härröra från en behaglig egenkärlek, som fordrar fritt spelrum. Han skulle visst icke underlåta att sätta sig på sina höga hästar inför Harry Dale, om det ej i denne herres väsen låge något, som håller honom inom tillbörliga skrankor. Hetherton har otvifvelaktigt en hemlig öfvertygelse, att Harry alls icke erfar någon känsla af obetydlighet, när händelsen för honom förbi den andres praktfulla herrgård, ej heller känner den minsta hjertklappning i hans närhet.

Se, sådana äro de två tillbedjare, hvilka jag tror mena allvarligt med sina bemödanden att vinna Nellys gunst. Hvem af dem, som skall vinna seger, derom är ej godt för ögonblicket att hysa någon mening.

II.

Sedan jag skref ofvanstående rader, hafva två eller tre månader förflutit. I vår lilla krets har allt gått så jemna gång; blott ett undantag förtjenar nämnas.

Men detta var också af betydighet; jag ryser ännu, när jag tänker på hvilken fara mitt lilla skötebarn undgått.

Jag satt häromdagen vid fönstret i min länstol, och då jag af en händelse slog upp ögonen, såg jag Nelly komma springande af alla krafter mot byggningen och vid hennes sida Harry, i hvilkens sällskap hon, förmodligen glömmade sin vrede öfver händelsen med skon, kort förut gått ut för att begifva sig till ett ställe i närheten. Hennes kinder voro bleka, och hennes drag vittnade om djup rörelse; hon höll den unge mannen i handen och drog honom med sig, tydligen med mycket större brådska, än han sjelf tycktes böjd att använda. Harrys venstra rockärm var med våld uppsliten och armen omsorgsfullt ombunden med Nellys egen näsduk.

Jag skyndade ut och den unga flickan sade mig då med en röst, så darrande, att den knappast kunde förstås, att Harry blifvit biten af en *Cobra de espedo*, ett ormslag, som räknas till de giftigaste, som finnas. Utan att afvakta närmare förklaring ilade jag in och började i hast tillreda en salva, som jag visste vara af god verkan vid dylika tillfällen.

Men Harry hejdade mig midt under detta bestyr. "Det tjenar inte till något", sade han med sin allvarliga lugna stämma. "Oaktadt alla försök, som gjordes, dog en af våra tjenare för någon tid sedan af ett sådant bett. Det är blott en sak, som hjälper. Har ni någon mycket skarp knif?"

Jag räckte honom instinktmessigt min pennknif, hvars egg var så finslipad, att man väl kunnat raka sig med den. Utan att säga något aftog Harry förbindningen och med en hand, så fast, som om den varit af jern, skar han bort det förgiftade köttet omkring såret. Ej ett drag i hans ansigte förändrade sig, då det blixtrande knifbladet inträngde i armens skälfvande muskler. En lätt nervrysning var det enda som vittnade att han kände någon smärta. Armen tvättades sedan och förbands ånyo. Då detta var gjordt, steg den unge mannen till häst och red, oaktadt alla böner att han skulle stanna, helt lugn tillbaka till sitt hem.

Då han var borta, berättade Nelly, huru allt gått till. Då de gingo öfver bäcken, kom hon att trampa på det giftiga djuret, som blixtnabt höjde sitt uppspärr-

rade gap mot hennes fot; Harry hade då med största häftighet rusat till och fattat om ormen med sin bara hand. Ormen slingrade sig under förtviflade ryckningar om hans arm och borrhade in sina hvassa tänder i den. Nelly hade af förskräckelse dignat ned på en bänk; då hon återkom till sig sjelf, såg hon ormen ligga på marsken, ihjältrampad af den unge mannen. Harry hade uppslitit sin rockärm och sugit giftet ur de hål, som mensbett kvarlemnade. Mot slutet af berättelsen vek åter färgen bort från den unga flickans kinder och hon stod några minuter med darrande läppar. Sedan föll hon i en konvulsivisk gråt.

"Och allt detta för min skull", stammade hon och drog sig skyndsamt undan till sitt rum.

Harrys klokhet och sinnesnärvaro räddade honom. Efter ett par dagars förlopp besökte han oss åter och sade leende, att nu hade hans arm nästan kommit sig. Ej ett grand gift hade kvarstannat i såret och han ville rekommendera, vid hvarje dylikt tillfälle, den af honom med sådan framgång begagnade metoden, hvilken man, efter hvad vi sett, i korthet kan benämna: bruket af kallt jern.

Han och Nelly spatserade en lång stund fram och åter på gräsmattan här utanför och samtalande mellan fyra ögon; då den unge mannen tagit afsked, kom min lilla älskling och satte sig hos mig, alldeles som vanligt.

"Skulle man kunna tro det, farbror", sade hon med ett leende, som hon fäfängt försökte dölja genom en förnärmad uppsyn, "skulle man tro" — här rodnade hon öfver hela ansigtet — "att Harry kunde vara så oartig som han i dag varit mot mig?"

"Aha, min flicka lilla!" sade jag för mig sjelf, "du säger rätt och slätt: Harry. Det är ej mer Harry Dale, eller mr Harry Dale, utan helt enkelt: Harry? Ja så, det är på det viset!"

Denna tanke gaf jag likväl ej luft i ord, utan nöjde mig med att säga:

"Oartig, och det emot dig, Nelly? Det får du mig aldrig att tro."

"Han har ändå varit det, det försäkrar jag farbror.

Hvad tror du väl, han sade mig? Vi talade just om den der promenaden, då jag . . . lät min sko falla i vattnet."

"Ja, du tappade den ju händelsevis", vågade jag invända.

"Nej, visst inte", svarade Nelly, "jag gjorde det med flit. Jag frågade Harry — bara för ro skull, som du väl förstår — hvarföre han, då han vågat lifvet för min skull, icke ville upphemta min sko ur bäcken, hvarest ingen fara var att frukta mer än den att blifva litet våt. Och hvad tror du han svarade, den impertinente Harry? Jag tror verkligen, att jag aldrig mer vill se honom! Han var inte rädd för att blifva biten af en orm för min skull, men — — O, jag är långt ifrån lycklig! Det är en mycket sorglig verd vi lefva i! Inte sant, farbror?"

Här uppgaf min lilla väninna en melankolisk suck och fäste frågande sina stora fuktiga ögon på mig. Hvad mig beträffar, log jag i mitt inre, utan att mitt ansigte förrådde minsta tecken till munterhet. "Bravo, mäster Harry", sade jag för mig sjelf, "du har lycka med dig, eller också är du en grundlig taktiker. Du har tvungit henne att beklaga sig öfver din köld, och ännu mer, du har fått henne att behandla dig orättvist. Lycklige älskare!"

"En bedröflig verd, en öfvermåttan bedröflig verd, inte sant, farbror?" återtog Nelly med jemmerlig röst.

"Jo, helt säkert, min vän", svarade jag, "verkligen mycket bedröflig, isynnerhet då man blifvit gammal och grå, utan att hafva en hustru eller någon annan menniska, som håller af en."

"Ja, men det är ju alls icke fallet med dig, det vet du mycket väl", ropade Nelly, hastigt glömmande allt sitt missnöje med verlden, och slående sina armar om min hals. "Jag håller ju så gruffigt mycket af dig — hör du: så gruffigt mycket. Du måste lofva mig att icke mer tala så der — — du kommer mig att alldeles glömma bort, hvad jag ämnade berätta. Tänk dig, då jag frågade den afskyvärde Harry, hvarför han ej velat hämta min sko, så svarade han mig med en min, så upphöjd, så värdig, så full af majestät, som om han varit skapel-

sens herre och jag hans tjenarinna" — här höjde Nelly hufvudet, knep ihop läpparne, vidrörde med spetsarne af sina tummar sina axlar, hvarefter hon fortfor med djup, manlig stämma: — "så svarade mr Harry Dale: jag sprang inte efter er sko, miss Nelly, ty jag är ej er hund. — Är det icke skamligt sedan jag visat honom så mycken vänlighet och gifvit honom min vackraste kammarduksnäsduk till att förbinda sin arm med? Det är upprörande."

I stum förvåning betraktade jag denna vackra afkomling af vår stammoder Eva. "O, qvinna, qvinna", sade jag för mig sjelf, "när lär man i grund känna dig? En ung man räcker fram sin arm för det bett, som ämnades dig, och du tycker dig hafva belönat honom tillräckligt, då du ger honom din näsduk att förbinda såret med! O, qvinna, du är obestriddligen den förträffligaste, men lika visst också den besynnerligaste af alla skapade varelser!"

"Såå, att han inte var din hund?" sade jag slutligen med grubblande uppsyn. "Sade han annars ingenting?"

"Åh, jo visst. Han kom fram med en hel mängd dumbheter. Att fästa sådant afseende på unga damers nycker, det var, efter gunstig herrns mening, en man ovärdigt. Du skulle sett hans herrlighets min, då han sade detta, och så fortfor han, om möjligt, ändå mera gravitetiskt: Ni får ej taga illa upp mina ord, miss Nelly, de äro ett ärligt och uppriktigt svar på er fråga, helt enkelt en förklaring och icke något annat. — Då han väl slutat denna långa och vackra fras, teg herr markisen, liksom om han betänkte sig. Ni får för all del ej missförstå mig, tillfogade han sedan, jag menar alls icke att det vore förnedrande för en man att visa qvinnorna en verklig och uppriktig hyllning; jag anser tvärtom denna som ett osvikligt kännetecken på ett sant manligt sinne. Om ni för att rädda ert lif måste gå öfver en afrund och ej kunde göra det utan att hafva min kropp till bro, så hoppas jag, att jag icke skulle svigta. Men skulle det väl passa sig, att jag kastade mig rak lång ned i den första närmsta vattenpudd, vi

råkade på, blott derföre att ni skulle kunna spatsera öfver mig torrskodd. Det ville jag verkligen inte heller göra. — Här fingo hans ögon detta indignerade uttryck, som du nog har sett — det klär honom sannerligen mycket väl. Och så förändrade han med ens rösten, och seende på mig, tillade han allvarsamt: Det vore mig omöjligt, Nelly!"

"Nelly, inte miss Nelly?" sade jag. "Bravo! Nu är spelet vunnet."

Nelly rodnade ännu starkare än förut.

"Farbror är då också en riktig inquisitor", sade hon med ett fint leende; "först lockar du min hemlighet från mig och sedan så skrattar du."

"Nå, nå, min lilla Nelly", svarade jag, "det är ju icke något förolämpande i mitt skratt. Men gå på — — — sade Harry inte något mera?"

Den starka rodnaden återkom på den unga fickans kinder, och hon stod tyst några ögonblick.

"Vi talade — — — om vädret", sade hon slutligen dröjande.

"Och alls inte om något annat", fortfor jag. "Fram med det nu, min lilla vän; kom ihåg, att jag är din biktfar."

"Jo, just en vacker biktfar", mumlade hon leende, med såg alltid lika blyg ut. "Jo, det var verkligen något annat — — —"

Hastigt tog hon mod till sig och hviskade:

"Han sade: jag sprang inte efter er sko, ty jag är inte er hund; men jag ville gerna dö för er, ty —"

"Nåå, ty —?" sade jag.

"Ty jag älskar er . . . Han älskar mig, farbror — hör du, han älskar mig!"

Nu upplyftade Nelly sitt hufvud och fäste sina strålande ögon på mig med ett uttryck af triumf, glädje och stolthet, hvartill jag aldrig sett maken.

"Han älskar mig", upprepade hon sakta; det blosande ansigtet sänktes åter och Nelly föll i gråt.

"Och du", sade jag, bekymrad och allvarlig, "hvad svarade du honom?"

"Jag . . . Ingenting farbror", mumlade Nelly sorgset,

liksom om det, att hon ingenting sagt, varit det värsta, som kunnat hända en människa.

"Du har således hvarken förlofvat dig med honom eller gifvit honom någon korg?"

"Nej, farbror, det vill säga, jag har visserligen . . . Tycker du det varit bättre, att jag svarat ja? Jag önskar åtminstone . . ."

Hon teg plötsligen; i några minuter hörde jag hennes hjerta slå; det stackars barnet kämpade tydligt en hård kamp med sig sjelf.

"Jag kunde ju inte annat", sade hon ändtligen, i det hon åter höjde hufvudet, "det förstår du nog. Men nu ser du allvarsam ut igen. O, jag håller så mycket af dig; men du får ej banna mig. Hvad skulle jag svara Harry, då han så der kom öfver mig med en förklaring, liksom han hade afskjutit en pistol. "Jag älskar er, paff!" Och jag skulle genast fallit ned som en stackars liten fogel, hvilken hans herrlighet utan vidare omständigheter kunnat stoppa i sin ficka. Nej, jag tackar så mycket. Jag tänker visst inte falla för första skottet; man fångar mig inte så lätt. Jag kommer sannerligen inte genast flygande, då sir Harry sträcker ut handen och säger: "Hitåt, min lilla turturdufa, hitåt! Det är för mycket tröttande att förfölja dig!" Nej, visst icke. Så lätt vinner man inte mig. Snälle, gode farbror, du kan aldrig begära, att jag skall gifta mig med en man, som anser under sin värdighet att hemta sin hustrus sko? Aldrig i mitt lif! Förr vill jag dö ogift. Jag förmodar, att jag inte är värd att man gör sig en smula bevärr för min skull. Han är inte min hund! Har man hört på värre näsvishet! Hm! (con espressione) Jag skall visa mr Harry hvad det vill säga att trotsa mig och vara motsträfvig, då jag vill något."

"Skall det ske då ni blifvit gifta?" frågade jag leende.

"Åh, både förut och efteråt!" ropade hon, på samma gång leende och rodnande. "Som fruntimmer måste jag väl också hafva rättighet till mina små nycker. Hvarföre äro väl unga herrar till, om ej för att genast göra hvad unga flickor önska? Hm! Mr Harry har verkligen

ådagalagt ett högmod, som är gränslöst. Hether-ton Wilby kunde göra sig det besväret — hvarför kunde då inte sir Harry Dale göra det? Hether-ton är en artig gentleman; det är inte Harry. Märk väl, jag förnekar dermed inte, att han är en gentleman. Det är han, ingenting kan vara mera visst. Han har efter all sannolikhet räddat mitt lif och det var ädelt af honom; men jag ville allt veta, hvarföre han inte kunde hemta min sko."

"O, qvinna, qvinna!" sade biktfadern för sig sjelf.

"Harry är trofast och manlig", fortsatte Nelly, "han är högsinnad. Hvarje qvinna skulle — kunde — ja! kunde vara stolt öfver en sådan man. Men var det derföre så orimligt af mig att begära, det han skulle hemta min sko."

"O, qvinna!"

"Hether-ton har visat sig i en fördelaktig dager; men Harry — när jag tänker på hans beteende, så hatar jag honom. Jag hoppas också, att han aldrig mer visar sig för mig. Men, om han det gör, skall jag vara så vänlig mot de andra, att han skall förgås af svartsjuka. Jag skall hvarenda dag rida ut med Hether-ton Wilby. Ja, det gillar du inte men jag säger rent ut, att jag tycker rätt mycket om Hether-ton, han är den angenämaste menniska att tala med och jag önskar af allt hjerta att han hade kommit hit nu på förmiddagen."

Jag afbröt denna ström af ord med en kortanmärkning.

"I så fall min, min vän", sade jag, "har du din önskan redan uppfylld, ty der kommer mr Wilby ridande upp på gården.

Nelly sprang upp och försökte slita sig ur mina armar.

"Låt mig gå, farbror, låt mig gå!"

"Hvarthän?"

"Ditupp."

"Hvarför? Kanske för att fullbordæ din toilett?"

"Nej, för att slippa den odräglige Hether-ton och hans eviga leende."

Hon befriade sig ur mitt famntag och skyndade till dörren.

"Säg honom", sade hon och stannade ett ögonblick,

"att jag är sysselsatt, att jag är sjuk eller död — hvad du vill. Jag kommer inte ner igen. Hon är en riktig kardborre." Och lätt som en fogel sprang han uppför trappan.

Jag log i mitt sinne, under det jag satt och väntade på mr Wilby. Vi gamle gentlemän le på ett alldeles egendomligt sätt. Vi le aldrig händelsevis; det ligger alltid en djup, hemlighetsfull betydelse i vårt leende. När något, som framställer sig för oss, väcker vår munterhet, så säga vi alla, hvilkas ungdom ligger långt bakom oss i ett fjerran perspektiv, "sotto voce" för oss sjelfva: "Huru underlig världen är och huru få utom jag, som rätt förstå den!" "Min lilla Nelly", tänkte jag, då jag satt och väntade, "du är mig ett studium, till och med i min framskridna ålder, du är blott sjutton år gammal och likväl redan ett problem, som vore alltför svårt för de fleste filosofer. Jag ensam förstår dig — tack vare min iakttagelseförmåga och min naturliga skarp-synthet. Din obeständighet, dina små nycker och flyktiga infall äro för mig som en öppen bok, hvori jag läser utan minsta svårighet. Jag gissar orsakerna och småler. För tusende gången fördjupar jag mig med beundran i en ung flickas väsen — och tänker dervid på *en*, som jag älskat, då jag ej egde min nuvarande visdom."

Se, sådan var vid detta tillfälle betydelsen af mitt leende.

Nelly kom visserligen ned för att tala med Hether-ton Wilby; men den unge herrn fann icke samma mot-tagande som vanligt. Hon var hela tiden tankspridd och skrottade alls icke åt Hethertons roliga infall. Dagen derpå kom Harry Dale och erfor ännu tydligare bevis på hennes onåd. Tre dagar derefter gjorde Hether-ton en kärleksförklaring för min lilla väninna, men blef genast afvisad. En vecka senare träffade Nelly på ett bröllop tillsammans med Harry, men vände bort hufvudet då deras ögon möttes. Hether-ton, som — dyster och tragisk — också var närverande, erhöi de vänligaste leenden. Hans uppsyn förändrades strax och han sökte med en mängd infall, det ena mera blixtrande än det andra, att

förödmjuka Harry, som var i hög grad nedstämd, och hvars närvaro Nelly alls icke tycktes märka. Dagen efter mötte hon åter sina två tillbedjare på en lusttur, som blifvit tillstånd till de nygiftas ära. Harry var då tankfull och dyster, Hetherton öfvermodig och triumferande. Men, liksom om ingenting hade förefallit, räckte den unga flickan sin lilla mjuka hand åt Harry och lät honom, efter hvad jag kunde tycka, behålla den något längre, än som egentligen var nödvändigt för en handtryckning. Hetherton stod just bredvid henne; men hon fattade utan minsta tvekan Harrys arm och vände hans rival ryggen.

Du ler kanske åt dessa nycker, käre läsare? Låt ditt skratt i alla händelser vara utan bitterhet. Du får ej anse vår lilla Nelly för en kokett, hon är blott ett äkta fruntimmer. Ville du begära, att en kolibri skulle förvandla sig till en falk. Gif blott akt på en dylik liten vacker fogel, när den på glänsande vingar sväfvar från blomma till blomma, fördjupar sin näbb i dess kalk och sedan flyger upp och försvinner likt en solstråle. Se sedan på falken, när den med kraftiga vingslag långsamt rör sig genom rymden och plötsligen utan att se till höger eller venster störtar ned på sitt byte och anfaller det med sina farliga vapen. Du har här en tydlig bild af de båda könen. Det skulle varit mer smickrande för vårt eget kön, om jag liknat det vid en örn, men ack det finnes så få örnar, Var då inte ond på Nelly, ty hon är en liten fantastisk, nyckfull kolibri, som fladdrar hit och dit utan mål, och icke någon klok och listig falk, som likt en blix slår ned på sitt byte. Kolibrin är dock säkert, när allt kommer omkring, en bättre kamrat och vän än falken. Men det är tid, att jag slutar denna moraliska föreläsning.

Sex månader hafva förflutit, sedan ofvanstående skrefs.

Nelly har gift sig med Harry.

Vi hade det muntraste bröllop, jag kan minnas, och

aldrig har jag sett vår söta lilla Nelly hälften så vacer och strålande af tillfredsställelse.

Harry var sig lik och visade sig som en något allvarsam gentleman, hvilken icke saknade en viss sjelfkänsla.

Det var, som sagdt, en ovanlig liflighet hos bröllopgästerna; ibland dessa var också Hetherton Wilby. Han var outtröttlig i sina artigheter mot en af de närvarande unga flickorna. Det talades allmänt derom. Jag är säker på, att det blott skedde för att en smula förarga den unga nygifta frun.

Jag roade mig länge med att se på den glada dansen och de närvarandes muntra ansigten. Sedan gick jag och satte mig bredvid Nelly för att värma mig i hennes vackra ögons solsken.

Jag kastade en blick på Hetherton, så en på Harry och till slut en på Nelly. Detta undgick ej hennes uppmärksamhet och ett leende lekte på hennes läppar; jag log äfven.

"Säg mig nu uppriktigt", sade jag sakta, "när du blef enig med dig sjelf om, att du mer tyckte om Harry än Hetherton. Var det efter händelsen med ormen?"

Nelly log och skakade på hufvudet.

"Du kommer väl ihåg den der skon", sade hon.

"Huru, min vän?"

"Hetherton gick efter den, och Harry ville icke. Då jag nu föresatte mig att fästa honom vid mig, gå hur det ville, och han inte ville vara min hund, så var jag" — här hviskade hon knapt hörbart — "ju tvungen att göra honom till min herre och man."

Den lilla hexan! Men sådan är nu en gång qvinnan, min vän!

Svar på tal.

Presten: Tack för ostmjölken, mor Olsson; men den var tunn.

Mor Olsson: Jaha, de äro så pastorsns predikningar ock.

Presten: Har jag icke lyst som ett ljus för min församling?

Mor Olsson: Jo, och därför tänker församlingen som så: om man snyter ljuset, så lyser det så mycket bättre.

Hos tandläkaren.

Tandläkaren. Herr grosshandlare, jag har i hemlighet länge älskat er fröken dotter och jag vet, att hon älskar mig tillbaka, och nu, innan jag borttager denna svåra tand (jag har nu lyckats få godt tag om den), ville jag fråga eder, om ni vill gifva mig er dotters hand?

Från gatan.

— God afton, bror Pettersson. Hvarifrån kommer du?

— Från "kongliga storan".

— Nå, hvad var det i dag?

— I dag — tisdag naturligtvis.

— Nej, jag menar, hvad gaf de i dag!

— Jag gaf två kronor för min plats.

På Ladugårdslandet.

Frun: Var snäll och tag in litet mera stek, Karin!

Pigan: För all del, frun, stäng till dörren genast! Den der stora råttan, som var här i går afton, är här nu igen och jag har af förskräckelse tappat steken bland askan i spiseln.

Frun: Hu! Slå för all del dörren väl i lås, så att ej råttan kan komma in i salen. Nu vågar jag inte sätta min fot i köket i qväll.

Det uppväxande släktet.

Förste sekundanten: Äh, så som Gustaf lägger ut, det kan ju hvilken "landkrabba" som helst göra; deremot synes det tydligt, att Kalle har handlaget att klämma till med piff.

Andre sekundanten: Ja, är det icke det, jag har sagt hela tiden; den pojken har en framtid för sig,

En modets marty.

Kära Edith, hvarför frestar du mig att skratta?
Jag känner, att min klädning remnar i ryggen, och här
kommer just baron K. Hur skall jag nu bära mig åt?

